National Library 56253
Gen. Acquisitions Section
Ottawa, Ont.
K1A ON4

National Library
Bibliothèque Nationale
OCT 20 1977

Second class mail registration number — 1088.

VABA EESTLANE

25 1952

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

Nr. 75 (2422) XXVI aastakäik — Neljapäeval, 13. oktoobril 1977 — Thursday, October 13, 1977 — Üksiknumbri hind 35 centi

Lätlaste selgitustöö Belgradi konverentsil

Saadeti Jugoslaavia võimude poolt maalt välja

BELGRAD — Jugoslaaviast saadeti möödunud nädalal välja kaks noort lätlast, kes jagasid Belgradis toimuvast Euroopa julgeolekukonverentsist osavõtjatele selgitavat materjali ja kirjandust Balti riikide olukorra kohta. Jugoslaavia politseivõimud arreteerisid Ühendriikides Washingtonis elava Olgerts Pavlovskise ja Stokholmist kohale saabunud Mudite Krasts'i, kes pärast ülekuulamist maalt välja saadeti.

Möödunud nädala lõpul ei olnud konverentsil inimõiguste võitlusrinded veel konsolideerunud ja praeguste väljavaadete juures ei ole selge kui kaugele Ühendriikide delegaadid suvatsevad minna Carteri inimõiguste poliitika allakriipsutamisel.

Paljud vaatlejad on siiski arvamisel, et ameeriklased ja venelased katsuvad vältida teravasi ja raskemaid kokkupõrkeid,

kuna Carter taotleb venelaste koostööd Kesk-Ida küsimuste lahendamisel ja tuumarelvade piiramise kokkulepete sõlmimisel.

Konverentsi sissejuhatavates sõnavõttudes kinnitas Lääne-Saksamaa esindaja Günther van Well, et Bonn soovib Helsingi kokkulepete täitmist perekondade ühendamiseks ning ida ja lääne vaheliseks suhtlemiseks.

Rootsi esindaja Leif Leifland ütles, et Rootsi tunneb tõsiselt kaasa nendele inimestele, kes peavad kannatama oma poliitiliste ja usuliste tõekspidamiste pärast.

Kanada oma läkituses lükkas tagasi N. Liidu seisukoha, et läänemaailma nõudmine inimõiguste rakendamiseks tähendab teise riigi sisemistesse asjadesse sekkumist.

N. Liidu esindaja Juli Vorontsov oma pikemas sõnavõtus luges ette kõik „õigused", mis nõukogude inimesele põhiseaduse järele on garanteeritud. Venelane kritiseeris ka läänemaailma, et need ei ole oma relvastust vähendanud ning NATO-t likvideerinud. Ühendriikide peadelegaat Goldberg tõi ette inimõiguste rikkumise juhtumeid raudeesriide taga kuid ta jättis nimeliselt nimetamata õiguste rikkujad, vihjates neile üldiselt sildi all „mõned riigid idas".

Eesti Kunstide Keskuse pidulikul õhtusöögil anti üle heliloojale ja koorijuhile Roman Toile temast loodud maal. Pildil vasakult EKK juhatuslii ge V. Muikma, kunstnik Andres Kingissepp, Roman Toi ja EKK kuraator Emil Eerme. Foto: Urmas Wompa

Vincente Aleixandre — uus Nobeli kirjanduslaureaat

STOKHOLM — 79-aastane hispaania luuletaja Vicente Aleixandre autasustati 1977. aasta Nobeli auhinnaga. Auhinna suurus on $145.000.

Aleixandre on raudtee inseneri poeg kelle esimene luuletuskogu ilmus 1928. a. ja kes kuulub nende 25 moodsa Hispaania kirjaniku hulka, keda nimetatakse 1927. generatsiooniks. Ta pole väljaspool Hispaaniat tuntud.

Oma motiveeringus Rootsi Akadeemia žürii rõhutas luuletaja väljenduse lihtsust ja sooja „lahtiolekut" nii eksistentsi kui ka lugeja vastu. Üheks hiilisemaks teemaks tema luules on olnud säilumise tugevndamise motiiv.

Viimast korda anti kirjandusauhind hispaana kirjanikule 1922. aastal kui selle omas Jacinto Benevente.

Nobeli käesoleva aasta rahuauhind annetati organisatsioonile Amnesty International'ile kes 16 aasta kestel on võidelnud nende inimeste vabaks laskmise eest, kes vangi on mõistetud oma põhimõtete pärast. 1976. aasta rahuauhind otsustati tagant järele annetada 33-aastasele Betty Williamsile ja 32 aastasele Mairead Corrigan'ile, kes organiseerisid Põhja-Iirimaal rahuorganisatsiooni, et lõpetada verist ja ohvriterikast võitlust protestantlike ja katoliiklike ekstermistide vahel.

Venelaste ebaõnnestunud maailmaruumilend

MOSKVA — N. Liidu järjekordne maailmaruumilend lõppes ebaõnnestumisega kui kosmonaudid kol. Vladimir Kovalenok ja lennuinsener Valeri Rjumin ootamatult teisipäeva hommikul maandusid, jättes teostamata ettenähtud ülesande oma maailmaruumisõiduki kokkuhaakimiseks maakera orbiidis ringleva vene maailmaruumi uurimisplatvormiga. Ebaõnnestumise põhjused ei ole esialgu selgunud, kuid läänemaailma ekspertide arvates ei olnud vene kosmonaudid võimelised teostama komplitseeritud kokkuhaakimisprotseduuri. Samuti või oletada rikkeid kokkuhaakimismehanismis..

Vene võimudele oli ebaõnnestunud lend suureks pettumuseks, kuna sellega taheti tähistada vene maailmaruumilendude 20. aastapäeva ning uue Brezhnevi põhiseaduse kinnitamist.

Saksa raketieksperdid suur abi venelastele

Esimene Sputnik lasti maailmaruumi sakslaste abiga

BONN — 4. oktoobril möödub 20 aastat sellest päevast kui venelased kogu maailma üllatuseks saatsid maailmaruumi oma esimese sputniku. Ainult ameeriklased on tunnistanud, et venelaste esimeste võimsate rakettide konstrueerijateks oli saksa teadlased ja insenerid, kuna teised rahvused on sellest vaikinud.

Sputniku raketi algraketti tuleb otsida Peenemündest, kus sakslased Teise maailmasõja lõppfaasis konstrueerisid oma V—2 rakette, milledega aga nad sõjaõnne mõjutamiseks hiljaks jäid. Peenemündes oli tol ajal kuulsamaks rakettide konstrueerijaks Wernher von Braun, kellel on suured teened Ühendriikide astronautide maailmaruumi saatmisel ning tema üheks kaaslaseks oli Helmut Gröttrup,

kes pärast Saksamaa kapitulleerumist koos teiste saksa rakettiinseneridega Venemaale deporteeriti.

Kui Wernher von Braunil õnnestus ameeriklaste poole üle minna, siis jäi Gröttrup venelaste kätte, kes rakendasid ta Ida-Saksamaal rakettide konstrueerimisel tööle ja kinnitasid, et teda ei deporteerita. Kui sakslased aga uued raketitööstused valmis ehitasid, viisid venelased nad koos oma perekondadega Venemaale.

Samuti monteeriti uued raketitehased Ida-Saksamaal maha ja toimetati Venemaale.

Gröttrup oma kaaslastega protesteeris, kuid tal ei jäänud muud üle kui Moskvas oma tööga uuesti alustada. 1947. aastal jõuti nii kaugele, et oktoobrikuus sooritati edukas katse V-2 raketiga. Pärast kolm kuud toimunud katseid Kasakstani steppides otsustasid saksa eksperdid Wernher von Brauni raketti lihtsustada ja selle lennukaugust suurendada.

Sakslased tegid vastavad plaanid valmis ja vene eksperdid valmistasid selle järele raketi kuid sakslasi ei lastud praktiliste katsete juurde.

Pärast seda sai Gröttrup oma kaaslastega ülesandeks konstrueerida 3000 kilomeetrilise lennuraadiusega rakett. Aastapäevad kestnud töö järele olid plaanid valmis, kuid ka nüüd ei lastud sakslasi rakettide valmistamise ja katsete juurde. Nad olid oma töö teinud ja venelased olid neilt õppinud kõik vajaliku, mis võimaldas neil sputniku maailmaruumi laskmisega võita kogu maailma imetluse.

Ameeriklased jäid oma passiivsuse ja relvaliikide vaheliste intriigide tõttu esialgu venelastest maha kuid ka siin tulid appi sakslased ning 1958. aasta 31. jaanuaril viis saksa eksperdi von Brauni poolt konstrueeritud Jupiter rakett maailmaruumi esimese USA satelliidi — Explorer I.

EESTI INVALIIDE TOETAVA NAISRINGI
MOENÄITUS
pühapäeval, 30. oktoobril kell 3 p.l.
Eesti Maja suures saalis
Mängib G. ILTALI ORKESTER
Sissepääs koos kohvilauaga $5.00
Laudade tellimine: pr. Türk 461-5859

TEKKK
BAPTISTI KIRIKU SÕPRUSRUUM
883 Broadview Ave.
VALGUSPILTE PRANTSUSMAA REISILT
MAG. LEIDA LUND
esmasp., 17. oktoobril kell 7.30 õ.
VALGUSPILTE KODUMAA REISILT
esmasp., 24. oktoobril kell 7.30 õ.

T.E. Õngitsejate ja Jahimeeste Selts
1957-1977 AASTAPÄEVA PIDU
Eesti Maja saalides 19. nov. 1977 kell 7 õ.
Eeskavas õed Lindaud ja hr. M. Niinvee
BAAR ● LOOSIMINE ● KÜLMLAUD
Külmlaua korraldajaks on pr. J. Sark
Pääsmed eelmüügil juhatuse liikmeilt alates 13. okt. esmasp. ja neljap. Eesti Majas. Pääsmete eelmüük lõpeb 10. nov.
Pääsmed $12.— Inf. helistada pr. L. Laanemets 422-4585

TARTU INSTITUUT
310 BLOOR ST. WEST, TORONTO, M5S 1W4
Sissekäik: Madison Avenue — Spadina jaam
LOENG
PROF. TÕNU PARMING
„Liberaalselt demokraatialt autoritaarsusele Eesti Vabariigis"
neljapäeval, 27. okt. kell 7.30 õhtul
Kohvi ja valguspildid Metsaülikoolilt
TARTU INSTITUUT
METSAÜLIKOOL

ASUT. 1951 TORONTOS
EESTI RAHVUSTEATER KANADAS
esitab 6. Rahvusvahelisel Teatri FESTIVALIL laup., 12. novembril kell 8 õ.
ST. LAWRENCE TEATRI TOWN HALLIS Arvo Mägi satiirilise komöödia
KIHLUS
Lavastus — RIINA REINIK ● Lavakujundus ja kostüümid — TIINA LIPP
Kaastegevad — RIINA REINIK, OUDI KALM, ANNE TÜLL, RUDOLF LIPP, HARRI LILLIOJA, AUGUST TOMBAND, UDO LEPPIK
Pääsmete eelmüügi kohad teatataksce järgmises kuulutuses

EESTI KUNSTNIKE KOONDIS TORONTOS
XXII AASTANÄITUS
Peetri kiriku näitustesaales
Mount Pleasant Road ja Rochampton Avenue
(Eglintoni lähedal)
pühapäeval, 23. oktoobril 1977 kella kahest kümneni p.l.
Näitus jääb avatuks 30. oktoobrini k.a.
Avasõna kell 2.30 p.l. — Arvi Kork
● Pühapäeviti kella 2—10 p.l.
● Neljapäeval, reedel ja laupäeval kella 6—10 õhtul

MULKIDE SELTSKONDLIK KOOSVIIBIMINE
organiseerimise koosolekuga
pühap., 6. novembril kell 3 p.l.
Tartu College, 310 Bloor St. W
Registreerida hiljemalt 31. okt. — hr. J. Vares, tel. 690-1529, hr. V. Madisso, tel. 839-7200
RIKKALIK KOHVILAUD ● ETTEKANDED
Hind $7.50

T.E. MEESKOORI
aastapäeva BALL
22. okt. kl. 19.00 Prince Hotelli ruumides (York Mills Rd.)
Esinevad: ASTA ja HEINZ RIIVALD, R. POHLAK ja T.E. MEESKOOR
TANTSUKS GUSTAVSONI ORKESTER. ● Pääsmed koos õhtusöögiga ja veiniga $22.50 isikult, saadaval koori liikmetelt.
Informatsioon ja laudade ettetellimine tel. 282-8786 või tel. 221-7754.

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 135 Tecumseth St Torontos.
PEATOIMETAJA: Karl Arro
TOIMETAJA: Hannes Oja
POSTIAADRESS: P.O. Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont. M6J 3M7
TELEFONID: toimetus 364-7521, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 364-7675

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $30.—, poolaastas $16.— ja veerandaastas $9.—, kiripostiga aastas $48.—, poolaastas $25.50 ja veerandaastas $13.50.

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $32.—, poolaastas $17.— ja veerandaastas $9.50. Kiripostiga USA-s: aastas $53.—, poolaastas $27.50 ja veerandaastas $15.—

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse: aastas $62.—, poolaastas $31.50 ja veerandaastas $16.50

Aadressi muudatus 30 c. — Üksiknumbri hind 35 c.

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher, Ltd., 135 Tecumseth St., Toronto 3, Ont. M6J 2H2

Eesti ja „vennasvabariigid"

Kremlist tulnud käskude ja korralduste kohaselt läheb kogu N. Liit vastu oktoobrirevolutsiooni 60. aastapäeva suurejoonelisele tähistamisele ning sellega seoses toimuvatele pidustustele. Kuid seoses pidustustega ei unustata ka propagandalisel otstarbel kokkuvõtete tegemist kommunistliku rezhiimi ja selle hüvede kiitmiseks ja esiletoomiseks, millega tahetakse imponeerida läänemaailmale ning mõjutada arengumaid demokraatlik-kapitalistliku süsteemi asemel kommunistliku süsteemi rakendamiseks.

Oktoobrirevolutsiooni aastapäeva lähenedes kubiseb ka okupeeritud Eesti ajakirjandus kiidulauludest kommunistlikule rezhiimile ja selle saavutustele ning Tallinnas avati sel puhul aastapäevale pühendatud „vabariiklik" juubelinäitus.

Eestis võimutseva kommunistliku rezhiimi peahäälekandja „Rahva Hääl" avaldas 29. septembril pikema üksikasjalise ülevaate kommunistliku rezhiimi saavutustest 1940. aastast kuni 1976. aastani. See ülevaade käsitab kõiki majandus-, sotsiaal- ja kultuurielu alasid, kusjuures shongleeritakse osavalt arvudega ja püütakse näidata, et kõigil tootmisaladel on kommunistliku korra ajal produktsioon kasvanud mitmekümnekordselt suuremaks kodanlise Eesti produktsioonist.

Ülevaates kiidetakse ka Eesti „vennalikke" suhteid teiste N. Liidu vabariikidega ja mainitakse, et Eestisse tuuakse mujalt sisse musta ja värvilist metalli, energeetikaseadmeid, elektrotehnika- ja raadioelektroonikatööstuse tooteid, autosid, jalgrattaid, kemikaale, plastmassi, puitu, puuvilla, kangaid, trikootooteid, suhkrut, taimeõli ja teisi toiduainetetööstuste saadusi ning viiakse välja elektrimootoreid, ekskavaatoreid, naftaaparatuure, kaablitooteid, mitmesuguseid mõõteriistu, mineraalväetisi, tarbekeemiatooteid, mööblit, tselluloosi, paberit, tsementi, villast ja puuvillast riiet, õmblustooteid, jalatseid, kala ja kalasaadusi, piima ja pimasaadusi, liha ja lihasaadusi. „Vennasvabariikides" tarvitatakse ka tunduv osa Eestis toodetavast elektrienergiast, mainib „Rahva Hääl" ja kinnitab, et kütusetööstuse toodang on sõjajärgsetel aastatel suurenenud 64-kordseks, mis tegelikult tähendab seda, et kogu Kirde-Eesti langeb ohvriks N. Liidu röövkaevamise operatsioonidele, mis muudavad suured alad kõlbmatuks kuumaastikuks.

Tallinnas korraldatud näitus toimub N. Liidu kommunistliku partei loosungi all „Tugev ja monoliitne vennalik sõprus ja ühtsus valitsevad kõigi rahvuste ja rahvusrühmade vahel, kes moodustavad suure ja võimsa Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidu". Näitus on puhtakujuline propagandanäitus ning selle eesmärgiks on näidata, kuidas kommunistlik partei ja valitsus hoolitsevad nõukogude inimese materiaalse ja kultuurilise heaolu eest. Samuti on siin välja pandud „ajaloolisi dokumente" ja fotosid, mis peavad näitama, kuidas eestlased valisid endale ise kommunistliku rezhiimi.

„Rahva Hääle" ülevaatest nähtub, et kommunistlikud majandusmehed kasutavad vanu kulunud võtteid oma edusammude tõestamiseks kui nad võrdlevad praegust aega 37 aastat tagasi kehtinud kodanlise korraga. Kui Eesti oleks säilitanud oma iseseisvuse, siis oleksid ka vabad eestlased kahtlemata oma majanduselu arendamisel palju kaugemale jõudnud kui 1940. aastal, mida kommunistid kasutavad nüüd oma võrdluse aluseks. On päris kindel, et iseseisvas ja vabas Eestis ei valitseks selline tarbekaupade puudus kui praeguses kommunistlikus Eestis, kus kaupluste ees ringlevad õnnetute inimeste sabad.

On huvitav, et kõigi nende suurte arvude ja kõrgete toodangute taustal valitseb Eestis pidevalt nappus toiduainetest ja tarbekaupadest, mille kohta „Rahva Hääle" ülevaates ei anta mingisugust seletust. Seletus seisaks selles kui kommunistlikud võimumehed söandaksid ära tuua arvud, mis näitavad kui palju Eestist kaupasid ning toiduaineid välja veetakse ning kuid vähe neid sisse tuuakse. Siis näeksime, et väike Eesti annab suurema osa oma tööst ja vaevast „vennasvabariikide" toitmiseks ja peab ennast trööstima suurte arvude lugemisega ja kiidusõnade kuulamisega, mis praktiliselt on ainult õõnsad propagandakõlksud.

K.A.

Esimesel koolipäeval Eesti Majja kogunenud esimese klassi õpilased koos õpetajate Anne Saksaga (istub noorte keskel) ja Ludvig Luidega (seisab püsti). Foto: J. Kreilis

„Olen lahkunud kummalisest maailmast..."

Eestis käinud noor kirjutab oma muljetest

STOKHOLM (EPL) — Üks läänes elunev noor kirjeldab EPL-ile oma suviseid muljeid Tallinnast alljärgnevalt: Reisilaev „Tallinn" lahkub Helsingist pühapäeva ennelõunal. Reis kestab kolm ja pool tundi, sõidan soomlaste grupiga. Reisi korraldajaks on Helsingi reisibüroo „Kaleva". Laeval on grupp turiste Eestist. Et nad tulevad N. Liidust — seda võib märgata nende riietusest. Teel möödub meist N. Liidu tanklaevu. On arvatavasti teel Leningradi.

Tund aega enne meie kohale jõudmist hakkavad Tallinna tornid paistma. Laev möödub Lasnamäest, kus paistab laululava. Sadamas tulevad laevale mundris venelased. Passikontroll toimub laevas. All kail on uus kontroll. Kaks mundris venelast vaatavad järele, kas reisija on esimeses kontrollis käinud.

Tollimajas on väikesed lauad vaheseintega. Laua ääres istub mundris noor eestlane, tema kõrval seisab vanem mundris venelane. Minul on kaasas Gustav Suitsu „Eesti kirjanduse lugu". Eestlane ulatab selle venelasele, kes hakkab raamatut sirvima.

Raamat antakse mulle tagasi. Võin selle sisse viia.

Saatsin sama raamatu varem postiga. Läks kaduma.

Hotell „Tallinn" asub kohe Toompea „all". Gagarini puiesteel. Mul on kaasas kimp lilli, millised sain sadamas. Hotellitoa ukselt koputatakse. Keegi hotelli personalist on näinud mind lilledega ja toob mulle lillevaasi. Elame toas kolmekesi, peale minu kaks noort soomlast.

Käin hotell „Viru" teisel korrusel raha vahetamas. Esimene korrus on turiste täis: Ida-Saksamaalt, Poolast. Teisel korrusel müüakse ka suveniire — nahkkäsitöid.

Tallinn on suvel väga ilus, roheline. Kesklinnas on vaikne. autosid liigub võrdlemisi vähe. Rahvas jalutab gruppide viisi. istutakse pinkidel.

Linn mõjub puhtana ja korralikuna — kui võrrelda poola või ida-saksa linnadega. Kõnniteeasfalt on aga kõikjal purunenud.

Järgmisel päeval sõidan Nõmmele. Tallinna jaamas seisab Moskva rong siniste vagunitega. Tondi ja Järve juures on raudtee kõrval rohuala, kus lamab inimesi. Istutakse gruppidena koos. On arvatavasti puhkeaeg.

Nõmmel jalutan mööda Pärnu maanteed. Ühel puitmajal seisab silt: Õllebaar". Aknad on lahti. seest on kuulda naeru ja kõva juttu. Veidi eemal, Harku tänava nurgal on pood. kus müüakse ainult alkoholi. Giehni lossi ligidal on kirjanikupaar Vladimir ja Aime Beekmani maja.

Räägitakse, et Aime Beekmani vanemad olnud rikkad inimesed ja krunt olnud nende oma.

Sinna laskis kirjanikupaar ehitada kahekorruselise villa. Maja näeb ilus välja. suure rõdu ja garaazhiga. Hoovis olevat kuri koer. Minu sugulane nimetab maja „Beekmanide tsitatelliks". Ta mõtleb seejuures August Jakobsoni romaani „Elu tsitatellides".

Glehni loss on restaureeritud. Lossi külje all oli vanasti ujula. Nüüd on basseinid kokku varisenud. Alles on vana puitmaja. Eemalt paistab uus kõrghoone. Hiiu jaama juures ehitab „Tallinn-film" endale uut ateljeed.

Õhtul viiakse mind Draamateatrisse. On „Vanemuise" külalisetendus. Mängitakse taanlase Holbergi „Mäeotsa Jeppet", mille Kreutzwald kirjutas ümber „Viina katkuks", ja see on nüüd veel ümber töötatud.

Näidendis on palju ajakohast. rahvas saalis naerab ja plaksutab. Parodeeritakse seltsimeheliku kohut, kõneldakse televiisorist lahe taga. Näidend on peamiselt suunatud N. Liidus levinenud alkoholi tarvitamise vastu. Näidendi lõpul loetakse ette lugejakiri „Isvestijast". kus väike poiss kaebab oma alkoholistist isa käitumise üle.

Probleem ei ole niisiis ainult eesti probleem, nagu see oli Kreutzwaldile.

Üks näidendi tegelasi kinnitab, et riigimajandus on olenev alkoholi kasutajatest.

Kõneldi. et tsensuur olevat osa dialooge maha tõmmanud...

Pärast etendust jalutan vanalinnas ringi. Vanalinn mõjub võimsana oma sügavate kangialustega ja linnamüüriga. Aknad on lahti ja soojas suveöös kuuldub venekeelset televisiooni-saadet. Tänaval kuuleb öösel peamiselt vene keelt. Vaatan ühte kangialusesse ja näen selle lõpus huvitavat hoovi. Sisenen ja komistan pimedas mingile hunnikule. Tundub algul nagu liivahunnik. Siis näen aga, et see on noor mees, kes lamab kõhuli. Katsun ta pulssi. See töötab normaalselt. Tõenäolikult üks viinakatku ohvreid.

Viimasel päeval lähen Gagarini puiesteel olevasse valuutapoodi. Müük toimub valuutas, valik on üsna väike: viin, vein, shokolaad, käsitööd, heliplaadid. Pood on soomlasi täis. Ostan viimased kolm karpi kilu.

Minu sugulased ütlevad, et Tallinna poodides ei ole kilu saada.

Polevat ka kohvi saada. Poe lähedal tuleb üks kohalik elanik minult raha küsima. Tal on vaja millegipärast 42 kopikat.

Pika Hermanni „all" on grupp vene sõdureid, arvatavasti teetööl. Labidad on torgatud liiva, sõdurid suitsetavad ja naeravad. Kui sealt uuesti möödun, on labidad ikka liivas. sõdurite ümber on tütarlapsi, käib jutuvada.

Minu lahkumisel toll mu pakke ei vaata. Pean ainult oma raha kohta aru andma. Aga kontroll toimub pealiskaudselt. vist ainult eeskirjade-rägastiku täitmiseks.

Kui laev Tallinnast õhtul lahkub, on linn uduvines. Tornid paistvalt hämuselt. Meri on vaikne. Maalt saadetakse merele valgussignaale. Loots ronib alla väikesele lootsilaevale.

Soomlased naeravad ja plaksutavad millegipärast talle järele.

Lootsilaev eemaldub.

Olen lahkunud kummalisest maailmast.

A. V-U.

Carillo ründab N. Liidu süsteemi

Santiago Carillo raamat „Eurokommunism ja riik" on saanud bestselleriks neis Ida-Euroopa maades, kus seda lubatakse müüa. Rahval suurt huvi selle vastu ei olnud enne N. Liidu ründamist. Peale ründamisi on raamat kiiresti ära müüdud.

N. Liidu ajakiri Novoje Vremja süüdistas Carillot Euroopa eri kommunistparteide lõhestamises. Aeti ka Carillo süüks, et juba praegu on olemas lahkarvamisi. Aga äge kritika Carillo vastu on tema positsiooni ainult tugevamaks teinud. Tagantjärele kaebab ta ainult, et rünnak juba varem ei tulnud — siis oleks kommunistidel valimistel paremini läinud.

Carillo on järjest kinnitanud, et ta ikka veel vaatleb Moskva kommuniste oma seltsimeestena. See vihastab Moskva kommuniste kõige rohkem. Vaenlastega saab ikka hakkama, aga sõpradega...

Carillo kritika on kardetav ka selle tõttu, et see ei piirdu pisiasjadega. Kritika kehtib terve süsteemi kohta. N. Liit pole ei kapitalistlik riik ega töölisriik. N. Liit on koguni piduriks tööliste kaasamääramise õigusele.

Meie ülesandeks ei tohi olla ainult kapitalistliku riigi lammutamine. Me ei tohi anda riigi ohje ainult kommunistliku partei kätesse. Riik peab teenima kogu rahvast, ütleb Carillo.

Eestlane Helsingi ülikooli audoktoriks

HELSINGI — Siin teatati, et Eesti Maaviljeluse ja Maaparanduse Teadusliku Uurimise Instituudi direktor I. Jürisson on nimetatud Helsingi Ülikooli audoktoriks põllu- ja metsamajanduse valdkonnas. Audoktori diplom antakse talle kätte 3. novembril Helsingi Ülikooli põllu- ja metsamajandusteaduskonna pidulikul koosolekul.

Ümbermöbleerimised Kremlis

MOSKVA — Lääneriikide ajakirjanike üheks suuremaks mõistatuseks on, kes saab N. Liidus Brezhnevi järglaseks kui see vanuse tõttu või mõnel muul põhjusel võimu juurest on sunnitud taanduma. Möödunud esmaspäeval nimetati partei keskkomitee poliitbüroo kandidaatideks 66 aastane Konstantin Tshernjenko ja 76-aastane Vassili Kuznetsov, kelledest esimene on partei üks sekretäre ja teine välisministri asetäitja. Kuna mõlemad on väga lähedased Brezhnevile, siis on tekkinud arvamised, et üks neist meestest võib saada Brezhnevi järglaseks. Kuznetsovi puhul tundub see oletus aga ebaloogilisena, kuna juba tema kõrged eluaastad ei võimalda tal sellele vastutusrikkale kohale asuda.

Tulistati Vene ja Bulgaaria kalatraalereid

BUENOS AIRES — Argentiina võimud kinnitavad, et nad mõtlevad relvadega kaitsta oma 200 miilile ulatuvat merepiiri kui see vajalikuks osutub. Nii tulistasid Argentiina sõjalaevad kahte Bulgaaria kalatraalerit, kes hoiatuspaukude peale seisma ei jäänud ning kaaperdasid viis vene traalerit, kes hoiatuslaskude järele alistusid. Argentiina laevastiku aktsioonid näitavad. et argentiinlased on valmis relvadega kaitsma oma õigusi kommunistlikkude riikide röövpüükide vastu.

Kommentaarid

Imelik, arusaamata ja ebaloogiline. Jutt on surmanuhtluse ärakaotamisest ja uuesti sisseseadmisest, mille suhtes paljudel läänemaailma poliitikutel ja avaliku arvamise kujundajatel puuduvad selgepiirilised ja konstruktiivsed seisukohad.

Paljudes läänemaailmariikides, kaasaarvatud Kanada, on surmanuhtlus teatavasti ära kaotatud. Kui Kanada parlamendis surmanuhtluse ärakaotamise või selle säilitamise pärast ägedalt võideldi, siis kinnitati siinses ajakirjanduses põlastavalt, et surmanuhtlus ei sobi tsiviliseeritud ühiskonda. Nüüd, mil jaapani terroristid üle võtsid suure reisilennuki ja nõudsid reisijate vabastamise eest oma vanglates viibivate kaaslaste vabastamist ja 6 miljoni dollarilise lunaraha maksmist, on samad ajalehed hakanud nõudma surmanuhtluse sisseseadmist õhuliikluse terroristidele.

Tekib küsimus, kas läänemaailma ühiskonnad on muutunud viimasel ajal vähem tsiviliseerituks, et nüüd võib surmanuhtluse uuesti sisse seada? Ja miks nõutakse seda kõrgemat karistust ainult lennukite küüditajatele ja mitte julmadele mõrtsukatele, kes mõne politseiniku või süütu inimese silma pilgutamata surnuks tulistavad? Kus on siin moraaliprintsiibid ja kus on siis loogika? Ja lõpuks võiks konstateerida, et kui läänemaailma ühiskonnad on niivõrd tsiviliseeritud, et siin ei sobi enam rakendada surmanuhtlust. siis ei tohiks selles peenes ühiskonnas esineda ka enam mõrtsukatöid, röövimisi ja vägistamisi. Elu ja statistilised arvud kinnitavad aga vastupidist: mida kaugemale ja kõrgemale meie oma tsivilisatsiooniga jõuame, seda kõrgemale tõusevad kuritegude arvude statistilised kurvid ja seda rohkem oleks vaja surmanuhtlust.

Oleks vist aeg juba aru saada, et lennukite ülevõtmised on tihedalt seotud läänemaailmas viimasel ajal läbi löönud ning massmeedias populariseeritud liberaalse karistussüsteemiga ja kahepalgeliste moraaliprintsiipidega.

*

Suurte arvudega on huvitav zhongleerida ning ettekujutatavate dollaritega monopoli mängida. Seda nägime ka äsja Torontos toimunud Eesti Kunstide Keskuse peakoosolekul, kus esitati aruandeid ja kavasid Eesti Kunstimuuseumi ostmise kavatsuste kohta. Kui koosolekul kõneldi sadade tuhandete dollarite suurustest operatsioonidest, siis tundub, et „Vaba Eestlasel" on meie ühiskonna majanduslikest võimetest ja lahkekäelistest ja heldetest suurte summade donaatoritest väär ettekujutus.

Koosolekul räägiti ikka veel 600.000 dollarilisest Põhja-Torontos müügil olevast hoonest, mis vajab ostuhinnale lisaks suuri remondi- ja ümberehituse kulusid. Arvati, et selle hoone majandamine kunstimuuseumina läheb maksma 25.000 kuni 50.000 dollarit aastas ning kogu probleem oleks lahendatud kui 250 või 500 liiget maksaksid 100 dollarit aastas maja ülevalpidamiseks.

Meie arvates eesti ühiskond ei ole nii rikas, et ta saaks endale sellist luksust lubada, eriti kus juba praegu on olemasolevate eestlaste ühiste kinnisvarade korrastamise ja majandamisega raskusi. Ning kui kalli ja suuri ülevalpidamise kulusid nõudva kunstimuuseumi hoone ostmiseks ja majandamiseks loodetakse suuremaid summasid rikastelt donaatoritelt, siis ei ole need donaatorid seni veel päevavalgele ilmunud ja praegu räägitakse rohkem sellest, kuidas n.n. Jaan Tavaline peaks rahad kokku panema poolemiljonilise muuseumihoone ostmiseks ja selle käigus hoidmiseks.

Muuseumihoone rajamise plaane võib pidada ja arutada ja see on kahtlemata üheks Eesti Kunstide Keskuse ülesandeks. Kuid kui Kunstide Keskuse juhtkond kaldub oma plaanide arutamisel soiselt kõikuvale ja täielikult ebarealistlikule pinnale, siis teeb ta endale sellega rohkem kahju kui kasu. Kunstide Keskuse üldkoosolekul pandi hääletusele küsimus, kas koosolek pooldab kunstihoone ostmist ning kõik olid selle poolt.

(Järg. lk. 3)

VALVEARST NÄDALALÕPUL

15. ja 16. okt on valvearstiks dr. A. Peters, tel. 766-7611.

Viirlaidist Korea kirjanduslikus ajalehes

Lõuna-Koreas kord nädalas ilmuv kirjandus-kunsti ajaleht „The Reading Weekly" avaldas oma käesoleva aasta 11. septembri numbris pikema kirjutuse kirjanik Arved Viirlaidist, tutvustades tema isikuga koos ka Eestit ja avaldas tema loomingu näitena luuletuse „Läänemere kaldal".

Kirjutise autoriks on Korea tuntuim luuletaja Kim Yang-Shik, kel on korea kirjanduses samane auväärne koht kui eesti kirjanduses Marie Underil. Luuletuse tõlkimisel ta on kasutanud Ants Orase luuletõlget inglise keelest, mis varem pole ilmunud.

Viirlaid tutvus Kim'iga mõne aasta eest Taiwanil peetud luuletajate maailmakongressil, millest ta koos abikaasaga osa võttis. Artikli juures on foto A. Viirlaidist ja teine, kus korealane on nimetatud kongressil Hilja ja Arved Viirlaidi vahel.

Helilooja G. Ernesaks haigestus

Okup. Eestis on pidanud haiglaravile minema helilooja ja koorijuht Gustav Ernesaks. Ta haigestunud Riias, kus ta viibis seoses oma koori kontserdiga. Ta tuli paigutada haiglasse. Sealt koju saabunud jatkus haiglaravi. Mis põhjustas haiguse, pole veel teada. Südamega tegemist pole olnud. Arvatakse, et tegemist võis olla ülepingutusega ja selle tagajärgedega.

Toetusi rektor H. Jänese mälestusfondist

Sooviavaldused toetuse saamiseks „Rektor Henno Harald Jänese nimelisest Mälestusfondist" palutakse sisse anda hiljemalt 4. novembriks s. a. fondi nimele aadressil: Eesti Keele ja Kirjanduse Instituut, Tuleg. 20, 113 53 Stokholm. Avaldus tuleb esitada vastaval blanketil, mida on võimalik tellida samal aadressil või tel. 08/15 01 60/1338.

Põhikirja järgi võivad toetust saada üksikisikud, eeskätt eesti noored, kuid ka asutused ja organisatsioonid, kes õpivad või uurivad eestiainelisi teadusi või on teisiti tegevad eesti kultuuri alal.

JAAN ALMER

KATUSETÖÖD

Tel. 699-5295

Teeme uusi ja parandame vanu nii linnas kui ka suvilates

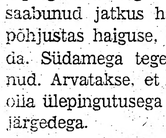

H. KIRIK
Insurance Agency

KINDLUSTUSED
23 WESTMORE Dr., Suite 200
Rexdale, Ont. M9V 3Y7
Tel. 745-4622

Kommentaarid

(Algus lk. 2)

Koosolekule ei esitatud aga kahjuks küsimust, kas iga koosoleja on valmis andma selle maja ostmiseks 3000—10.000 dollarit ning lisaks 100 dollarit aastas selle ülevalpidamise kuludeks. Meie oleks soovinud näha selle hääletuse lõpptulemusi, milledel oleks praeguses olukorras kahtlemata kainestav toime.

AMI

Skautliku nooruse aastakoosolekul Kotkajärvel austati kahte teenelist gaidijuhti sünnipäevakringlitega, kuna mõlemad said 40. aastaseks. Vasakul keskel Tiia Kütt ja paremal keskel Helje Valter.
Foto: T. Peterson

Põhjavee reostumise oht okupeeritud Eestis

Kokkuvõte Tallinnas avaldatud uurimustest

Asja avaldasime 18 eesti loodusteadlase kirja kodumaalt Põhja-Eesti keskkonna reostamise kohta. Eesti loodusvarade probleemi käsitlevad muide rida vastava ala eriteadlasi koguteoses „Eesti NSV maapõue kaitsest", mis ilmus 1976. a. Tallinnas „Valguse" kirjastusel. Raamatus leidub uurimus „Põhjavee kaitse probleeme Eesti NSV-s", mille autoriks on V. Karis.

Alljärgnevalt avaldame katkeid sellest kirjutusest

Puudutades eesti mageda põhjavee varude hulka kirjutab V. Karise:

„Jääb mulje, et meil on veel väga suured reservid. Keskmiste näitajatega opereerides nii see ka on,

kuid tegelikult on meil juba praegu piirkondi, kus põhjavett ei jätku.

Üldjoontest kehtib see kogu tööstusliku Põhja-Eesti kohta (siinhulgas eriti Tallinn ja Kohtla-Järve), peale selle veel ka mõningad teised piirkonnad. Põhjuseks on siin ilmne disproportsioon veevarude ja tarbimise vahel.

Suured veetarbijad paiknevad suhteliselt väikesel maa-alal, samal ajal kui põhjaveevarud jaotuvad enam-vähem ühtlaselt kogu vabariigi territooriumil. Seega pole meil seni siiski veel tegemist põhjavee absoluutse vähesusega, vaid suhtelisega mille tekkimises oleme paljus ise süüdi.

Ei saa arevstamata jätta aga ka selliseid suuri veetarbijaid, nagu seda meie vabariigis on maavarade kaevandamine ja maade kuivendamine. Nende iseloomustamiseks paar näidet.

Meie põlevkivibasseini kaevandustest pumbatakse aasta jooksul välja ja juhitakse merre vett (magedat põhjavett') koguses, mis ligikaudu vastab Tallinna aastasele joogimajandusvee vajadusele.

Saaremaal aga moodustab kuivendatud maadelt ärajuhitav põhjavesi umbes ⅓ kogu saare mageda põhjavee looduslikest varudest ja on seejuures 10 korda suurem sellest veehulgast, mida kasutavad kõik Saaremaa veetarbijad kokku.

Mis puutub põhjavee reostumisse üldse, siis oli juba rohkem kui 100 aastat tagasi selge, et suuremates linnades oli maapinna lähedal väikeses sügavuses lasuv põhjavesi (nn. pinnavesi) inimese elutegevuse mõjul reostunud.

Ajaga on potentsiaalsete reostajate arv pidevalt suurenenud ja mitmekesisemaks muutunud. Nii on olmereostamisele, mis oli valitsevaks minevikus, tänapäeval lisandunud ulatuslik ja väga eriilmeline tööstuslik reostus.

Mineraalväetiste ja mürkkemikaalide üha laieneva kasutamise ning suurfarmide intensiivse rajamise tõttu muutub järjest märgatavamaks ka põllumajanduse mõju põhjaveele.

Eespool oli juba nimetatud inimese olmetegevust, mille tulemusena on praktiliselt kõikides meie linnades maapinnalähedasem põhjavesi reostunud. Seda võime vaadelda kui inimese pikaajalise tihedalt koosasumise paratamatut tagajärge, millega tuleb nähtavasti leppida. Võiksi leppida, kui reas asulates ei hakkas ilmnema murettekitav mittevastavus kanalisatsioonisüsteemi võimsuse ja kommunaalheitvee kasvavate koguste vahel (heitvee kogus kasvab seoses ulatusliku üleminekuga keskveevarustussüsteemile).

Oma aja äraelanud ja ülekoormatud kanalisatsioon hakkab lekkima, saastades põhjavett.

Eriti ohtlik on see Põhja-Eestis, kus lubjakivide lõhesuse tõttu võib reostus tungida sügavale ja rikkuda kogu asustatud punkti joogivee. Peale otsese elanikkonna tervise ohustamise toob selline nähtus endaga kaasa lisakulutusi vee kvaliteedi taastamiseks, kusjuures mõnikord ei olegi positiivne tulemus eriti kindel.

Mis puutub põhjavee reostumisse tööstuse heitvetega, siis otseses mõttes esineb seda meie vabariigis vähe, sest tööstuse heitveed juhitakse meil tavaliselt kas jõgedesse või merre. Võime õieti kõnelda vaid teatud liiki toiduainetetööstuse (peamiselt tärklise- ja pärmitööstuse) heitvete lokaalsest reostavast mõjust põhjaveele ning seda just seoses filtratsioon- ja niisutusväljade kasutamisega Põhja-Eestis (Kadrina, Salutaguse).

Ka mõnel pool praktiseeritav piimatööstuse ettevõtete heitvee juhtimine karsti saastab põhjavett.

Tööstuse mõjust põhjaveele saame rääkida ka seoses mõnede tööstusettevõtetega, mille territoorium saastub tootmise käigus paratamatult tootmisjääkide või toorainetega,

mis lõpptulemusena võib viia maapinnalähedase põhjavee saastumiseni. Nii on näiteks Maardu Keemiakombinaadi territooriumil pinnasesse sattunud väävelhappe tõttu pinnavesi omandanud seal tugeva üldhappelise ja sulfaatse tehisagressiivsuse.

Põlevkivituha kuhjumise tõttu soojuselektrijaamade territooriumil on pinnasevesi seal omandanud samuti sulfaatse agressiivsuse. Kohtla-Järvel ja Kiviõlis on eeskätt põlevkivitöötlemise ettevõtete territooriumil lubjakivides esinev põhjavesi saastunud fenoolide ja õlidega ning seetõttu joogiks kõlbmatu. Põlevkivibasseinis saastavad maapinda ja põhjavett fenoolide ja õlidega veel ka põlevad aherainemäed (viimastes toimub faktiliselt põlevkivi utmine). Kõige selle tõttu on põlevkivibasseinis joogiveena kasutatav vaid sügaval lasuv (peamiselt alamkambriumi ja vendi) põhjavesi.

Omaette probleem kaasneb viimastel aastatel üha intensiivsemalt rajatavate suur ja hiigelfarmidega, mis on suured veetarbijad ja potentsiaalsed reostajad: nii annab 1000-pealine kari ööpäevas kuni 100 kuupmetrit läga, mille kasutamine, töötlemine või äravedamine või kujuneda küllaltki tülikaks. On vist ütlematagi selge, et reostuskartlikus Põhja-Eestis, eriti aga Pandivere kõrgustikul on vähe leida kohti, kus suurfarme saaks rajada, riskimata seejuures põhjavee saastamise võimalusega, eriti kui ei näha ette vastavaid kaitseabinõusid.

Miliza Korjuse tütre karjäär USA-s

President Carteri poolt määratud USA UN-i delegatsiooni koosseisu kuuub ka ambassadori kraadis esindajana UN-i majandus- ja sotsiaalnõukogus Melissa F. Wells. Ta on lauljatar Miliza Korjuse tütar, olles sündinud Tallinnas 1932. a. Nüüd välisministeeriumi teenistusest karjääridiplomaadina ambassadorina UN-i delegatsiooni määratuna asus ta New Yorki. Hiljuti kohtas ta USA UN-i delegatsiooni majas E.V. esindaja Ernst Jaaksoniga, kellega tal oli pikemaid kõnelusi ka Eesti probleemidest.

Melissa Wellsi isa oli Tallinna sakslane Guno Fölsch, kes omal ajal õppis Tallinna reaalkoolis. Ta oli tegelikult Miliza isa teise naise poeg. Varsti pärast abiellumist Milizaga sõitsid Fölschid Saksamaale, kus Miliza esines 1933—1934 Magdeburgi ooperis, järgmisel aastal Berliini ooperis. Hiljem asuti Metro-Goldwyn-Mayeri kutsel Hollywoodi, kus Guno Fölsch aastaid hiljem suri. Fölschide tütar sai ristimisel ema nime — Miliza, mille ta Ameerikas muutis Melissaks. Wells on tema abielunimi

Melissa Wells lõpetas Washingtonis Georgetown University. Töötanud Boliivia saatkonnas, astus ta 1958. a. välisministeeriumi teenistusse. Vallates rida keeli, nagu hispaania, itaalia, saksa jne., töötas ta ka mitmes USA saatkonnas välismaades, olles muide saadikuks Guinea-Bissaus ja Cape Verdes.

Melissa F. Wells avaldas märkimisväärset huvi Eesti küsimuste vastu, olles väga huvitatud eestlastest siin maal, eriti New Yorgis.

E. Jaakson andis ambassador Melissa F. Wellsile mälestuskinginа üle ESTO '76 albumi, mis tänuga ja suure huviga vastu võeti. Vestluses olid kõne all ka kõnetatava ema, Miliza Korjuse laulja ja filminäitleja karjäär, tema suurfilm „Suur valss" jt. küsimused.

● Rootsi eestlaskonnas on märgata aktiviseerumist, tõenäoliselt põhjusel, et mõne aasta pärast tuleb neil täita III Ülemaailmsete Eesti Päevade sisu. Käesoleval sügishooajal alustavad koorid tegevust ja kutsuvad üles, et kooridega liituksid uued lauljad. Göteborgi Eesti Meeskoor alustas oma sügishooaega ja loodab, et see võivat kujuneda veelgi intensiivsemaks kui oli möödunud hooajal seoses kohapeal toimunud laulupeoga. Koorijuhiks on Eero Tarjus.

FINN HOME BAKERY & DELICATESSEN

281 DANFORTH AVE. TEL. 463-3331

Soome pagarisaadused — kardemonisaiad, struudelid, soome tordid, küpsised. Lihapirukad.

Soome rukkileib

EUROOPAMAITSELISED JUUSTUD, KALAKONSERVID, DELIKATESSID

Suvised äri lahtioleku-ajad: teisip., kolmap., neljap. 9—6, reedel 9—7, laup. 8.30—2. Esmasp. suletud.

NÜÜD ON AEG MÕTELDA

KASUKALE

Valmistan uusi kasukaid tellimisel.

Ümbertegemine ● Puhastamine ● Parandamine

Soodsad hinnad ● 25 A. KOGEMUSI

Köösner O. NIEMINEN, tel. 881-0189 õhtuti

PKV AUTO SERVICE

25 Laidlaw Blvd., Unit 4, Markham, Ont.

TÄIELIK AUTO EEST HOOLITSEMINE JA PARANDAMISED.
KÕIK TÖÖD GARANTEERITUD.

TELEFON 294-9120

PETER VÄISÄNEN

FINN TASTE BAKERY

7 Grantbrook Ave. (Finch Plaza)
(Finchi nurgal, Bathursti ja Yonge vahel)
TELEFON 225-0824

Meilt saate maitsvaid saiu ja küpsiseid pidudeks ja igapäevaseks.

Ari avatud: teisip., kolmap., neljap. 9—6, reedel 9—8, laup. 9—4.
(Esmaspäeviti suletud)

VABA EESTLANE kaks korda nädalas

Maksab Kanadas:		Väljaspool Kanadat
Aastas	$30.—	$32.—
Poolaastas	$16.—	$17.—
Veerandaastas	$ 9.—	$ 9.50

KIRIPOSTIGA

Kanadas:		USA-s:
Aastas	$48.—	$53.—
Poolaastas	$25.50	$27.50
Veerandaastas	$13.50	$15.—

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse:
Aastas $62.—, poolaastas $31.50, veerandaastas $16.50

Aadressi muudatus 30 centi. Üksiknumbri hind 35 centi.

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"

Pangatshekk või posti rahakaart kirjutada Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:

VABA EESTLANE
P.O. Box 70, Postal Stn. C, Toronto 3, Ont.
M6J 3M7

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates „.....“ 197.... Tellimise katteks lisan $ ..... siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).

Nimi .....

Aadress .....

.....

.....

UNUSTAMATA KALLIST ABIKAASAT, VÄIMEEST, ÕEMEEST JA ONU

JAAN SIIDRA't

sündinud 14. novembril 1910 Eestis
surnud 5. oktoobril 1977 Collingwoodis

mälestavad leinas

abikaasa ALVINE
ämm LINDA
ANTS abikaasaga
JAAN
ja SUGULASED Eestis

MEIE KESKELT LAHKUNUD ARMAST

JAAN SIIDRA't

mälestavad leinas

„EESTI KODU" korteriomanikud

ARMAST ISA

HEINRICH SILLASTE't

sündinud 19. detsembril 1903 Ridala vallas, Puise külas
surnud 4. oktoobril 1977 samas

mälestavad

poeg MANIVALDE ja
tütar LAINE perekondadega

ARMAST PEREKONNASÕPRA

KARL GRÜNTHAL'i

mälestavad

HERMAN SILMBERG
JÜRI SILMBERG abikaasaga

ARMAST VENDA

TIIT LAHTMÄE'd

surnud 7. oktoobril 1977 Tallinnas

leinavad

ÕDE abikaasaga
VEND
OMAKSED kodumaal

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS
meie ühiskonna teenistuses
Eesti Majas
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Hr. HANS LAANE!
Teil on teateid selle lehe talituses.

OOTAMATULT LAHKUNUD HEAD SUVILANAABRIT

JAAN SIIDRA't

mälestavad kurbuses

KRISTIAN ARRO abikaasaga
HARALD NEIDRE abikaasaga
HUGO TAMMIK abikaasaga
ALFRED SEPA abikaasaga
ALEKSANDER TAMME abikaasaga
ALLI MUSTING
ADA TIKOVT
EVA PÜSS
ALMA KUKK

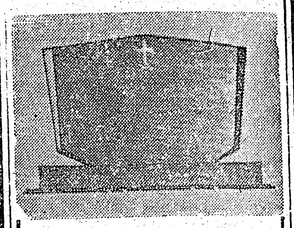

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147, õhtuti 447-1206
Nigul Virro

KALLIST UNUSTAMATA SÕPRA JA HEAD NAABRIT

HELENE MARIE VEER'i

mälestavad leinas

Jõudsid koju oma isa sülle!

K. KÜNG abikaasaga
T. KÜNG perekonnaga

AR AUTO SERVICE
Teen kõiki autoparandustöid kõikidele autodele soodsate hindadega.
5906 YONGE ST. (tagahoovis)
Telefon 222-4488
ANTERO RISSANEN

LAHKUNUD

JAAN SIIDRA't

mälestavad

A. KRIISA perekonnaga
O. RÄTSEP abikaasaga
H. MERIHEIN abikaasaga

KALLIST

MIINA SINISALU't

mälestavad leinas

AUGUST LEIS perekonnaga
ENDEL LEIS perekonnaga
KALJU LEIS perekonnaga
PEETER LEIS abikaasaga
TOBIAS LEIS abikaasaga
JÜRI OTSASON abikaasaga
SAALE OTSASON
AURELIE RINK

ARMAST HEATAHTLIKKU SÕPRA

JAAN SIIDRA't

mälestavad kurbuses

mammi KIRS
HELGI ja ENDEL
HELJU ja AKSEL
HELLE-MAI perega

ARMAST SÕPRA

JAAN SIIDRA't

mälestab leinas

LEO SOO

ARMAST

JAAN SIIDRA't

mälestab

JAAN UNTVEIL abikaasaga

SÜDAMLIK TÄNU KÕIGILE, KES

KARL GRÜNTHAL'i

kaotuse puhul meie leinas toeks olid, tema kirstupanekust ja viimsele puhkepaigale saatmisest osa võtsid ning rohkete lillede ja leinakuulutustega mälestasid.

Südamlik tänu õpetaja T. Nõmmik'ule, J. Kruusel'ile, Hamiltoni Eesti Võitlejate Ühingu liikmeile ja esimees A. Jursile abi eest.

POEG perekonnaga

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 106 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.
467 Sherbourne St., Toronto 5, Ont.
Telefon 924-1408

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director

723 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ja 489-8002

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave.
Toronto, Ont.
M4K 1N8

Tel. 466-1951 või 466-1502

Värsked ja esmaklassilised lilled igaks sündmuseks.
Kunstkäsitöid kinkideks: ehted, merevaik, nahktööd, puuniker-dused, keraamika.

Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.

Piiskop K. Raudsepp õp. H. W. Johansoni ordinatsioonil

Täienduseks „Vaba Eestlases" hiljuti ilmunud informatsioonile õpetaja Hans Walter Johansoni ordinatsiooni kohta Torontos Vana-Andrese kirikus mainitakse toimetusele, et pidulikust ordinatsiooni talitusest võtab osa ka piiskop Karl Raudsepp. Ordinatsioon toimub 27. novembril.

Otsitakse tütarlast nimega
VALVE
(blond, umbes 5 jalga 8 tolli pikk), kellel on õde ANITA. Palutakse teatada aadress „Vaba Eestlase" talitusse, tel. 364-7675 või P.O. Box 70, Stn C, Toronto, Ont. M6J 3M7

Jakobi koguduse aastapäev

Toronto EELK Jakobi kogudus tähistab oma 26. aastapäeva piiskopliku jumalateenistusega pühapäeval 16. oktoobril kell 5 p. l. Jutlustab piiskop Karl Raudsepp, lituriga koguduse õpetajalt. solist pr. Tamara Norheim, orelil pr. Leida Pilt.

Pärast teenistus koosviibimine koguduse Naisringi poolt korraldatud kohvilauas, kus kõneleb piiskop, koguduse esimees ja teised.

Kaalu probleemid?

Garanteeritud kaalu kaotamise programm
Tel. 245-6012

KIRIKUD

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Luteri kirik,
(Bloor ja Indian Rd.)
Õp. T. Nõmmik, 501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2. Tel. 483-2478.

Pühapäeval, 16. oktoobril kell 5 p. l. koguduse 26. a. PIDULIK JUMALATEENISTUS. Jutlustab piiskop K. Raudsepp, solist T. Norheim, orelil L. Pilt. Samal ajal pühapäevakool.

Järgneb koosviibimine kohvilauas, kõneleb K. Raudsepp.

Pühapäeval, 23. oktoobril kell 3 p. l. Jumalateenistus Epiphany Luteriusu kirikus, 20 Old Kingston Road, West Hill. (Otse „Eesti Kodu" kõrval.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on teisipäeviti kell 6—7.30 õpetaja kodus. Muul ajal kokkuleppel.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Tel. 465-0639
Pastor K. Raid
10 Lamport Ave. Apt. 307
Toronto 5, Ont. M4W 1S6
Tel. 961-8391
„VABADUSE KUULUTUSE" raadiosaated igal pühapäeval kell 2—3.30 p. l. WHLD 1270 kc.

Pühap., 16. okt. kell 10.15 pühapäevakool. Kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Kõneleb K. Raid, segakoor, solist M. Krabi. Kell 6 õ. VÄLISMISJONI ÕHTU — V. Goodmani perekond.

TORONTO KOLMAINU EESTI EV.-LUT. USU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto (Sherbourne'i allmaajaam on kiriku kõrval).
Õpetaja O. Gnadenteich,
112 Fallingbrook Rd.,
Scarborough, Ont.
Telefon 698-7977 või 766-7853.

JUMALATEENISTUS on pühapäeval. 16. okt. kell 1.30.

USUPUHASTUSPÜHA jumalateenistus on pühapäeval, 30. okt. kell 1.30. See on leerialguse jumalateenistus. Leeriõpetusest osavõtjail teatada pärast 16. okt. jumalateenistust või telefoni teel.

Kõnetunnid on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8 kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

MONTREALI PAULUSE EESTI EV. LUTERI USU KOGUDUS
Kirik: 5220 Sherbrooke St. West.
Esimees Ilmar Kurrusk, P. O. Box, 914, Alexandria, Ont.
K0C 1K0, tel. 613 525-2321.
Laekur H. Oja, 4505 Powell Ave.
Montreal, P. Q. H4P 1E5. tel 733-7950.

JUMALATEENISTUS on laupäeval, 15. okt. kell 11 hommikul koguduse 23. aastapäeva jumalateenistusena. Laululehed.

OTTAWA EESTI EV.-LUTERI USU PAULUSE KOGUDUS
Õpetaja O. Gnadenteich
Kirik: King Edwardi ja Wilbrodi tänavate nurgal

JUMALATEENISTUS on laupäeval, 15. okt. kell 5 p. l. Laululehed.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church, 45 Davenport Rd.
Jutlustaja H. Rüdmik
P. O. Box 234, Toronto 18, Ont.
Tel. 233-5390
USUSÕNUMI RAADIOJUMALATEENISTUSED igal pühapäeval, homm. kell 9.30—10.00 lainel CHIC-790 kc.

Raadiojutluse teema 16. okt.: „EVANGEELIUM ON JUMALA VÄGI".

Laupäeval, 15. oktoobril kell 6 õhtul Püha Maa valguspiltide õhtu. Samuti värvifilm „Viimasest eestlaste turismireisist Iisraeli ja Türgimaale".

Pühapäeval, 16. oktoobril kell 3 p. l. JUMALATEENISTUS. Jutlustab pastor Hudson Hilsten.

Eesti Rahvusteater Kanadas suur töökava

Tammsaare „Põrgupõhja uus Vanapagan" viiakse Kanada ja Ühendriikide lääneranniku le

Sügishooaja alul on Eesti Rahvusteater Kanadas alati andnud ülevaate järgneva hooaja töökavadest. Nüüd on töökava jälle kindlaks kujunenud ja juba novembris toimub esimene etendus. ERK kunstiline juht Rudolf Lipp annab lühipilgu oma töökavadest, mis on vägagi imponeerivad ja sinna kõrvale mõned mõtted meie aktuaalsemast kultuuripoleemikast.

Esimene etendus toimub 12. nov. St. Lawrenece Centre'i teatris Kuuenda Internatsionaalse teatripidustuste raames. Selleks on valitud Arvo Mägi satiiriline komöödia „Kihlus". Lõbusat meeleolu tekitavat näidendit on aastate eest ERK poolt lavastatud, aga nüüdne on uue koosseisuga. Lavastajaks on Riina Reinik, tegelased R. Reinik, Oudi Kalm, Anne Tüll, R. Lipp, H. Lillioja, A. Tomband ja U. Leppik.

R. Lipp ütleb, et Torontos on tegelikult väga hea teatrielu, kus aastas 4—6 teatrietendust antakse.

Selletõttu on ERK sel hoojal eriti katsunud rõhku panna teatrireisile, et seda Toronto teatriloomingut väiksemaisse eesti keskusisse viia. Ta ütleb, et ERK pole unustanud meie kirjanduse suurkuju A. H. Tammsaaret. See loovisik on lähedal olnud viimastel aastatel kui teater lavastas tema „Põrgupõhja uus Vanapagan", aga 1978. a. kirjaniku 100-ndal sünniaastal on kavas veelgi enam. Veebruaris on ettenähtud „Põrgupõhja uus Vanapagan" etendus Montrealis, kus sellele lisandub veel kirjanduskultuuriline analüüs kirjanikust ja ta loomingust.

RUDOLF LIPP

15. mäntsil alustab teater pikka teatrisõitu läände.

Esimene etendus toimub Vancuoveris, sealt minnakse edasi Portlandi, San Franciscosse ja Los Angelelisse.

Kõigis kohtades esitatakse kaks etendust, Arvo Mägi „Kihlus" ja A. H. Tammsaare „Põrgupõhja uus Vanapagan". Esinemiste ajad ja kohad on juba kindlaks määratud. Nii ei märtsikuul saaks rääkida lääneranniku eesti teatripäevadest või pidustusest.

Järgmiseks teatri poolt ürituste kalendris kinni pandud päevaks on 15. aprill. Sel puhul on ERK etendus, kus esitatakse kaks moodsat teatrilavastust. Selles on tegevad ainult noored. olles nii lavastajad, lavakujundajad ja osalised. R. Lipp usub, et üks moodsam teatrietendus intiimses vormis ja raamides peaks olema vajalik maailma teatriloominguga võrdluse andmiseks. Vastutav osa langeb siin Anne Tüllile.

„Kuid," ütleb R. Lipp, „et mitte unustusse jätta Toronto eestlasi A. H. Tammsaare suhtes, on otsustatud välja tulla suurlavastusega vabaõhuteatris, kus mängitakse A. H. Tammsaare „Kõrboja peremees".

Sellega seoses olevad üksikasjad peaksid selguma neil päevil. Nii lõpeks juunikuul teatrihooaeg A. H. Tammsaare juubeli väärika tähistamisega."

See kava räägib suurest töökoormusest. Vahepeal on R. Lipp olnud tegev uue BBC filmi „New Avengers" sissemängimisega ja kuna ta on ka ise oma teatri dramaturg, siis on ta otsinud teatrile uusi sobivaid näidendeid.

Küsides, mida ta arvab Toronto uuest, neljandast eesti teatrist, siis ütleb ta, et kui EKK suurejooneline ja vastutustundega juhatus on otsustanud EKK juurde organiseerida noorte ingliskeelse teatrisektsiooni, siis tema arvates peab selles midagi positiivset olema.

Kuid R. Lipp ei pea seda õigeks öeldes: „Nii kaua kuni elame, ei tohi ühtki teatri ust sulgeda, kus teatrikeeleks on ainult eesti keel, meie ei või veel alla anda. Lydia Koidula kodus räägiti sakasa keelt, aga teatris mängiti eesti keeles. Kusagil peab siinseis seisukohtades olema viga.

Samal ajal ma hindan eesti mehi ja naisi võrdeliselt kanada näitlejatega Kanada laval, kus anne on end läbi löönud.

See moment on oluliselt tähtis. Viiulit ja klaverit saab nii inglise kui ka eesti keeles mängida ja on mõlemas nauditavad, aga teater on elu nagu on seda eesti laul ja kooride tegevus, mis peab eesti kultuuri teenima. See on põhimõtteline küsimus. kas viia noori inglise teatrisse või tuua nad eesti teatrisse. Selles teeb Eesti Kunstikeskus minu arvates vea."

Aga asjal on veel majanduslik moment. EKK kogub eesti noored ja võtab siis kanadalasest lavastaja kellele makstakse tasu juhatamise eesti. Hangitakse toetusi eesti kultuurile ja makstakse need kanada lavastajale.

Nii jääb küsimus, kas EKK on asutatud selleks, et inglise lavastajaid toetada ilma, et eesti noored sellest tulu saaksid.

Aga kui seda tehakse, siis peab seal midagi positiivset olema. EKK aga selle sammuga eesti teatri uksi siiski ei sulge."

Lõpuks oleme jõudnud EKK kunstimuuseumi küsimuse juurde. Ta ütleb, et vaatab sellele nagu põllumees, kes oma lõikuse kogumiseks vajab aita. Ait aga on alati olnud teiste hoonete läheduses, mitte viidud eemale mäele. Ta ütleb, et on kaks kunstilist tegevuse vormi, passiivne ja aktiivne ja leiab, et meie peame mõtlema rohkem aktiivsele.

Varumine on tore asi ja selleks peabki ait olema, aga selleks pole vaja lossi.

EKK juhatuse plaanitsemises on viga, kus pole arvestatud meie rahva majanduslikku kandejõudu.

„Meie vajame aktiivseid momente," jätkab ta kokkuvõtet tehes, „kuna maailm meie ümber on aktiivne. Kuhu oleme Torontos jõudnud lõigates siin üksteisel jalad alt? On olemas palju teatreid, aga pole näitlejaid. Kui mõne aasta eest kutsuti kõiki ühinema siis nüüd on ühinemise asemel kaks uut teatrit juurde tulnud!"

Ta peab traagiliseks asjaolu, et need noored, kes on suutelised tegutsemiseks, on mitme organisatsiooni vahel ära lõhestatud. Kuid tähtsaimaks noorteorganisatsiooni vormiks ta peab rahvatantsijaid, sest eesti rahvatantsu ei saa inglise keeles tantsida, jäädes paratamatult eestiliseks.

Ta lõpetabki meie pikaks saanud vestluse sõnadega: „Kui hakkame inglise keeles oma kultuuri tegema, siis unustame oma senised kultuurisaavutused, kus Kreuzwald nägi „kaugelt kodu kasvamas" ja julges ütelda „aga ükskord algab aega". uskudes eesti keele ja kultuuri võidusse.

TORONTO EESTI EV.-LUTERI USU KOGUDUS PEETRI KOGUDUS TORONTOS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto
M4P 2L1. Kiriku tel 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto
M4N 1L8 tel. 483-4103

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 16. oktoobril kell 11 hommikul. Solist Erika Veskimets-Solom.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Pühapäevakool. Lastekoori harjutus. Leerieelsed.

LEERI AVA-JUMALATEENISTUS pühapäeval, 23. oktoobril kell 11 hommikul. Laulavad õed Lindaud. Järgneb leeritund. Registreerida õpetajale'

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
R. R. 5. Orangeville, Ontario
Praost E. Lepik
Tel. 1-519-941-4309

Pühap., 16. okt. kell 3 p. l. ARMULAUA JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Teenib ja jutlustab preester E. Lepik. Laulab koguduse laulukoor hr. G. Raagi juhatusel. Laululehed.

TORONTO EESTI VABAKOGUDUS
Tel. 461-2077
562 Jones Ave., Toronto 6, Ont.
Jutlustaja E. Saraoja
20 Thorncliffe Ave.,
Toronto 6, Ont.
Tel. 463-6223

Pühapäeval. 16. okt. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Jutlustavad J. Sepp ja A. Ehasoo.

EESTI EV.-LUTERI USU PEETRI KOGUDUS TORONTOS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto
M4P 2L1. Kiriku tel 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto
M4N 1L8 tel. 483-4103

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 16. oktoobril kell 11 hommikul. Solist Erika Veskimets-Solom.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Pühapäevakool. Lastekoori harjutus. Leerieelsed.

LEERI AVA-JUMALATEENISTUS pühapäeval, 23. oktoobril kell 11 hommikul. Laulavad õed Lindaud. Järgneb leeritund. Registreerida õpetajale'

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

EELK TORONTO VANA ANDRESE KOGUDUS
Carltoni ja Jarvise nurgal
Õpetaja Andres Taul
17 Frank Cresc.
Toronto 176
Tel. 656-5248, kirik 923-5172

Pühap., 16. okt. LÕIKUSTÄNUPÜHA JUMALATEENISTUS kell 4 p. l. (lätlastega vahetatud kellaaeg). Laulab koguduse segakoor Jaak Kiviku juhatusel. Kohvilaud. Klaveril Jaak Kivik. Esineb lauluansambel „Säde" koosseisuga: Enn Toomes, K. Meipoom ja A. Tamm.

Pühap., 23. okt. JUMALATEENISTUS kell 4 p. l. Solist Heinz Riivald.

ÕPETAJA KÕNETUNNID igal teisipäeval ja neljapäeval kella 6—8 õhtul kiriku käärkambris.

ÕIGE AEG OSTA MEIE KAUDU

LIHA

suurel hulgal sügavkülmutuse jaoks. Müüme terve-, poole- ja veerand loomaviisi. Esimese sordi liha. Tükeldame ja pakime teie soovi kohaselt. SAADAVAL SUITSUKALKUNIT JA SUITSUSINKI.

Helistage 425-0450

Meie äri on avatud talveperioodil alates 11. okt. järgmistel aegadel: teisip.—neljap. kella 8—6, reedel 8—8, laupäeval 8—4. Esmaspäeviti suletud.

VIKING FOODS & IMPORTS
133 LAIRD DRIVE, TORONTO, ONT.

Kaasahaarav Naan Põllu kontsert

Kolmapäeval toimus Unitarian Church'i saalis Eesti Kunstide Keskuse kontsertbüroo esimene sügishooaega avava sündmusena tenor Naan Põllu kontsert. Osavõtjaid oli nii palju, et ruumikas saal oli täis ja tuli lisatoole panna. Vastuvõtt kaugele, oma laululoomingut toovale külalisele oli eriti soe.

Kontserdi esimesel poolel oli W. A. Mozarti kontsert-aaria „Per pieta, non ricecate", F. Schuberti lauludetsükkel „Die Forelle", „An die Laute", „Die Post", „Das Fischermädchen" ja „Der Atlas". Selle kõrval neli cesti laulu: T. Vettiku „Sügislinnule", A. Kapi „Metsateel", E. Aava „Ainus palve" ja E. Oja „Me olime nagu lapsed".

Teisel poolel aariad „Dalla sua pace" ja „Il mio tesero" W. A. Mozarti ooperist „Don Giovanni". Järgnes G. Donizetti „Una furtiva lagrima ooperist „L'Elisir d'amore", P. Tshaikovsi ooprerist „Eugen Onegin" Lenski aaria, mille ta laulis eestikeelsena ja viimaseks „Lunge dalei... De miei bollente spiriti" aaria G. Verdi ooperist „La Traviata".

Naan Põld näitas, et ta puhas ja helisev hääl pole pärast viimast Toronto kontserti mitte vanenenud, vaid vormis nõudlikud helitööd nauditavaiks kunstipaladeks. Kui mälupõhjast otsida muljet ta viimasest Torontos esinemisest, siis võiks öelda, et seekordne esinemine oli isegi parem. Ta oli leidnud enesele kuidagi kunstiküpsema, lopsakama ja dramaatilisema väljendusvormi, kus mitte ainult tehnilist täiuslikkust ei taotletud, vaid selles oli tugev annus emotsionaalsust. Mida kauem ta laulis, seda soojemaks ja elastsemaks ta hääl muutus, saades eriti meeldejääva W. A. Mozarti ooperiaariais ja lähedaseks lisapaladena antud lauludes.

Klaverisaade oli Stella Kersoni tundlikes sõrmedes. Esimesel poolel erakordselt kajav ruum oli talle ilmselt võõras ja saade kohati liiga tugev. See viga oli aga elimineeritud teisel poolajal ja lisapalade puhul, mil ta meeldivalt musitseeris. Ta saatjaks olemine toimus pärast pikemat vaheaega, meenutades ta kunagist kunstipärase saatjana olemist ja esinemisi, mis nüüd on jäänud kultuuriorganisatsiooni töö tõttu tahaplaanile. Käesolev kontsert aga näitas, et ta peaks end kõigepealt pühendama oma kunstnikukutsumisele ja end sellel alal maksma panema. Organiserimistööd võivad ka teised teha.

Kava lõpul anti lauljale ja ta saatjale lilli ning maruliselt aplodeeriva publiku rahuldamiseks andsid nad neli lisapala, ballaadi G. Verdi ooperist „Rigoletto", Leoncavallo „La Matinata", P. Tammeveski romansi „Üksainus õis" ja viimasena O. Merikanto „Päike paistab".

Naan Põld võeti järjekordselt lahtiste südametega vastu ja ta täitis need soojade lauludega, meisterliku laulja oskuse ja oma kauni häälega, mis veel kauaks helisema jäi.

Vastavalt EKK tavale oli kontserdiga seotud ka Maie Landra tushijoonistuste näitus. Välja oli pandud 8 tööd hiljuti erinäitusel olnud 14-st tööst, kus ta ühiseks teemaks oli kuivanud puukujundite maailm. Kontserdi vaheajal Edda Sepp seletas, et need on tehtud viimase kümne aasta jooksul ja et need on valitud teoksil oleva kunstimapi jaoks, mis trükitakse graafilises litotehnikas. Mapi pealkirjaks on „Surematu puu". Seda trükitakse 250 signeeritud eks., millest 50 on käsitsi koloreeritud. E. Sepp kunstiteadlasena arvas, et see on haruldane võimalus kunstikogujaile, kes tahavad oma kodu graafiliste töödega kaunistada. Esialgul võeti tellimis vastu mapile, hiljem tulevad need ka üksiklehtena müügile.

Kavatsetav eesti muuseumihoone läheb lammutamisele

Toronto hommikulehes „Globe and Mail" ilmus möödunud reedel artikkel, millest selgub, et Torontos asuva omal ajal kirjanik Mazo de la Roche'ile kuulunud maja ümber, mida Eesti Kunstide Keskus tahab osta Eesti Kunstimuuseumiks, valitseb väga segane olukord.

Maja praegune omanik Harry Winton ütleb, et ta on investeerinud maja remondisse 275.000 dollarit, kuid nüüd kavatseb ta maja lammutada ja selle alla kuuluva suure krundi maha müüa.

Harry Winton kinnitab, et ta on matnud maha plaanid selle hoone muuseumihooneks müümiseks ning on saanud linnavalitsuselt loa selle lammutamiseks.

Kuid linnavalitsus tühistas hiljem väljaantud lammutamisloa, mainides, et Winton on allakirjutanud kokkuleppele, mille alusel ta ei lammuta seda hoonet 20 aasta jooksul.

Winton rõhutab, et linnavalitsuse väide ei ole õige ning et ta taotleb advokaadi abil lammutamisloa saamist. Ta väitis, et ta saab hoone all oleva maa maha müüa neljaks ehituskrundiks ning saada nende eest 535.000 dollarit.

Wintoni informatsiooni kohaselt on üks eestlaste grupp taotlenud maja ostmist muuseumiks, kuid enne tuleks see maa ümber tsoonida.

Tsoonimine on Wintoni andmetel aga väga kulukas ja tülikas operatsioon, kuna North Yorgi linnaosa planeerimiskomisjoni juhataja Bruce Davidsoni sõnade kohaselt ei olevat North York huvitatud muuseumist. Bruce Davidson omakorda kinnitab, et Winton ei ole seni ajani apelleerinud ümbertsoonimisele ning et kui sellise sooviavaldus esitatakse, siis võetakse see kaalumisele.

North Yorgi linnapea Lastman väidab, et ta pole kunagi lubadust andnud selle hoone ajalooliseks paigaks kujundamiseks ning ütles, et linnavalitsus võtab ümbertsoonimise kaalumisele kui Winton selleks soovi avaldab.

Liis Juske tänavaröövlite küüsis

Torontos sattus möödunud kolmapäeva õhtul tänavaröövli küüsi eestlaskonnas üldiselt tuntud gaidijuht Liis Juske, kellelt rööviti käekott koos seesoleva rahaga, dokumentidega, võtmetega ja prillidega. Kallaletung toimus Victoria Park'i allmaaraudteejaama juures kui Liis Juske tuli Naan Põllu kontserdilt ning hakkas allmaaraudteejaamast koju poole minema. Talle hüppas ühe maja nurga tagant ette umbes 18—19-aastane nooruk, kes tõmbas pärast rabelemist temalt käekoti ja pistis sellega jooksu. kadudes kiiresti pimedusesse. Järgmisel päeval helistas üks tundmata isik Liis Juskele, et ta on leidnud tänavalt tema pensionäri kaardi ja lubas selle ära tuua. Hiljem selgus, et ta oli kaardi andnud lähedal asuvasse korterimajade poodi. Õhtul helistas Liis Juskele üks teine mees ja ütles, et ta on leidnud tänavalt tema käekoti ja lubas selle ära tuua kümne dollarilise vaevatasu eest. Nüüd teatati asjast politseile ja „leidja", kelleks osutus üks noormees, võeti kinni. Ta oli siiski kaasa toonud ainult prillid, kuna koti oli ta oma sõnade järele ära visanud. Liis Juske arvab, et siin on tegemist organiseeritud kurjategijate grupiga, kes võtavad röövitud käekottidest raha ning hiljem hakkavad kotis olevate dokumentide ja esemete tagasiandmisel välja pressima „leiutasu".

Üürile anda möbleeritud

TUBA ja KÖÖK

daamile St. Clair & Oakwood raj. Helistada hommikuti kuni kella 11 tel. 654-5177

Lirts'i treeningust osavõtjad proovivad oma võimeid Kotkajärve laagris.

Rahvatantsijate Lirts Kotkajärvel

Laupäeval ja pühapäeval, 24. ja 25. septembril, toimus Kotkajärvel rahvatantsijate treeninglaager, millele on antud kummaline nimetus Lirts. See oli juba kuues selline üritus. Esimene neist toimus 1967. aastal samas kohas.

Aktiivseid Lirts'u lõpetajaid leidub praegu mitmel pool eesti rahvatantsurühmade juures — Torontos, Montrealis, Vancouveris, Baltimore'is ja Hartford'is.

Mida kujutab endast siis Lirts? Ja miks just selline imelik nimi? Kuid lirtsuvat heli teeb „Kungla" või mõne teise rahvatantsurühma liikme samm märgades kingades kui ta sügisel viima käes püüab õppida eesti rahvatantsude teistele õpetamist. Nagu mainitud, oli see järjekorras kuues Lirts ning muidugi jälle Toomas Metsala eestvedamisel ja juhtimisel.

Ning ilm oli ka täielikult üritusse nime kohane, kuna poolteist päeva sadas vahetpidamatult.

Aeg möödus kiiresti suures töötuhinas. Igal õpilasel tuli pähe õppida mõni uus ennetundmata tants ja see siis piiratud aja jooksul teistele selgeks õpetada. Tantse saatis akordionil Enn Matsoo ning kõik õpilased täitsid oma ülesanded hästi. Kui jalad tantsust liiga tuliseks muutusid, istuti maha ja kuulati loenguid. Ettekandjateks olid: Toomas Metsala (Õpetustehnika), Harri Mürk (Regivärss ja muud), Hugo Valter (Eestlased — kust me tulime?), Linda Valter (Eesti talunaja areng), Heino Jõe (Eestlased — kes me oleme?).

Kui kõhud olid tühjad, siis siirduti kööki, kus Kati Lindrel olid supikatlad ja praepannid tulel ja küpsetamisahjud tulised.

Muidugi jagati ka kohvi ja mahla janu kustutamiseks.

Ukseid avas kursuslastele Konsa Leemets, kes hoolitses ka selle eest, et pumbad, pliidid ja muud vajalikud masinavärgid töötaksid.

Iga Lirts on andnud elustava tõuke meie rahvatantsu harrastamisele ja nüüd jääb huviga oodata järgmist samalaadset üritust.

TOENG LA MANGUS

Balti vabariikide lipud USA välisministeeriumis

Välisministeeriumis, Washingtonis, peasissekäigu eesruumis, otse informatsioonilaua taga, kaks majakorda läbivate akende kohal, on väljas kõikide riikide lipud, kelledega Ühendriigid on diplomaatlikus vahekorras ja kellede esindused töötavad Ühendriikides. Kokku on väljas seal 147 lippu. Nende seas, tähestikulises järjekorras, on ka Eesti Vabariigi sini-must-valge riigilipp.

Samuti on „L" tähe juures väljas Läti ja Leedu vabariikide lipud, täisõiguslikena teiste riikide lippude kõrval.

Eesti ja teiste Balti vabariikide lipud on väljas ka Kennedy Centeris, Washingtonis, nende riikide lippude reas, kelledega Ühendriigid on diplomaatlikus vahekorras.

VES

KAKS UUT CANADA SAVINGS BOND'I

SUUR VALIK

Käesoleval aastal pakuvad Canada Savings Bond'id teile suure valiku. Seal on uus regulaarne intressiga bond (Regular Interest Bond), mis annab intressi igal aastal. Ning seal on uus liitprotsentidega intressiga bond (Compound Interest Bond), mis investeerib automaatselt teie intressi, teenides intressi ka intressilt.

KINDLUSTATUD, KOHENE SULARAHA JA HEA SISSETULEK

Mõlemad uued bondid omavad need head omadused, mis on kujundanud Canada Savings Bondid miljonitele kanadalastele viimase 31 aasta jooksul populaarseks investeerimise mooduseks. Need on kindlustatud ja kaitstud investeeringud. Neid võib koheselt sularahasse ümber vahetada. Ning nad teenivad head intressi — aasta aasta järele.

Uued Canada Savings Bondid kannavad tähtpäeva 1. november 1977 ning annavad aastas keskmiselt 8.06 protsenti intressi kui neid hoitakse tähtpäevumiseni 1986. aastal. Iga uus bond annab 7 protsenti intressi esimesel aastal ning 8.25 protsenti igal järgneval kaheksal aastal.

REGULAR INTEREST BOND

Kui teie soovite regulaarset aastast sissetulekut oma investeerigult, siis sobib teile Regular Interest Bond, mis annab automaatselt intressi igal 1. novembril. Teie võite valida, kas intressisumma saadetakse teile tshekiga või kantakse otseselt teie jooksvale või hoiuarvele. See uus otsene intressisumma deponeerimine on kavandatud teie mugavuseks.

Teie võite osta Regular Interest Bonde sularaha eest oma pangast või investeerimisfirmast $300, $500, $1000 ja $5000 väärtuses.

COMPOUND INTEREST BOND

Kui teie soovite, et teie säästesummad kasvavad või kui teie investeerite

tulevikuks või pensionifondi, siis võite valida Compound Interest Bond'i. Pärast esimest aastat hakkate oma intressisummalt teenima intressi 8.06 protsenti aastas. Selle bondi intress akumuleerib pidevalt ja maksetakse välja väljaostmisel või tähtpäevumisel.

Allpool kirjeldame, kuidas 100 dollariline bond kasvab:

1. nov.	väärtus	1. nov.	väärtus
1978	$107.00	1983	$158.78
1979	$115.81	1984	$171.77
1980	$125.34	1985	$185.81
1981	$135.63	1986	$200.97
1982	$146.76		

Compound Interest Bondi võib osta sularahas või mugava igakuise säästeplaani alusel oma pangast või investeerimisettevõttest. See on saadaval $100, $300, $500, $1000 ja $5000 väärtuses.

VALIK ON TEIE TEHA

Nagu näete, pakuvad uued Canada Savings Bondid teile suure valikuvõimaluse Regular Interest Bondide ja Compound Interest Bondide näol. Mõlemad uued bondid on nüüd müügil ning nende totaalne ostupiir on $15.000. Need on eriliselt kavandatud teie säästeplaanide läbiviimiseks. Valige neist see, mis teile paremini sobib.

8.06%

Keskmine aastane intress kuni tähtpäevumiseni

SUUR VALIK

COMPOUND INTEREST VÕI REGULAR INTEREST

ARVI KORK

MEHHIKO TEEL

46.

Nüüd avas ka vana Smitty oma suu.

„Ma pean küll ütlema", õiendas ta, „mulle paistab, et Harv oma töö väga hästi ära tegi. Ta leidis tagaotsitava üles, tõi ta mehhiklaste käest ära — et poiss lennuõnnetusel surma sai, kus Harv peaaegu ise oma elu kaotas — vaevalt saame me seda talle süüks panna? Mina arvan, et seersant Kork on sõimu asemel autasu väärt, pean küll ütlema!"

„Ta saab selle autasu kindlasti Vito Papanini käest!" mühises abijuhataja Anderson.

„Chief", küsisin ma väärikalt, „kas te soovite minu resignatsiooni? Võite selle igal ajal saada."

Momendiks valitses ruumis vaikus. Aga enne kui chief mulle vastata jõudis, rääkis jälle inspektor Smith.

„Ma pean ütlema, Harv — vaevalt oleks see otstarbekohane. Kui kaua sa oled siin teenistuses olnud — seitseteist aastat? No näed, kaheksa aasta pärast on sul õigus hakata pensioni saama. Ei ole mõtet seda väljateenitud pensioni niisama minema visata, seepärast et chief Andersoni sõnad sind vihastavad. On otstarbekohasem, asja politseikomisjoni ette viia, neil otsustada lasta, kel õigus on. Komisjoni liikmed võivad tribunali kokku seada, kuhu me kõik ilmuma peame, et vande all tunnistust anda ... sina, mina, chief Anderson ja super McDuff. Siis laseme tribunalil otsustada, kel õigus on ja kes kellele laimamise eest kahjutasu peab maksma. On mul õigus, Harv? Chief Anderson, mis teie arvate?"

Vaikus, mis nüüd ruumis valitses, oli tublisti pikem kui endine; see muutus otse piinlikuks. Chief Anderson vaatas tuimalt enda ette, super McDuff mängis pliiatsiga. Siis köhatas ta paar korda: „Khm, khm", ja hakkas omakorda rääkima.

„Khm, vaevalt on meil mõtet asja lasta nii kaugele minna. Ma olen kindel, et chief neid ... kh, khm, allegatsioone tõsiselt ei mõelnud. Vaevalt on meil, khm, khm, mõtet oma musta, khm, pesu, niiöelda, khm, komisjoni ette vedada. Vastava ettevaatlikusega koostatud rapordid ajavad ehk, khm, asja ära? On see nii, seersant Kork? On mul õigus, chief?"

Chief Andersoni kõnevõime näis olevat hoopis kadunud. Ta ainult noogutas. Ilmselt ei olnud tal eriliselt palavat soovi, komisjoni ette minna, eriti vel kui tribunalist räägiti. Ta näis eriti olevat Smith'i ebalojaalsusest shokeeritud. Sest öelgu tema ja super McDuff tribunali ees mis tahes, ilmselt ei kavatsenud inspektor Smith valetada. Veel enam, Smith paistis täiesti minu poole peal olevat. Ja Smith oli ise varsti pensionile minemas, tal ei olnud tarvis, chief Andersonile pugeda.

Super McDuff näppis ikka veel oma pliiatsi kallal.

„Siis võibolla läheme päevakorras edasi", õiendas ta, „teil, seersant Kork, tuleb, khm, meile põhjalik raport jätta, mille järgi võime ka oma rapordi komisjonile koostada."

Sellega oleksin ma peaaegu nõusse jäänud, aga Smitty ei paistnud asjaga ikka veel rahul olevat.

„Ma pean ütlema — vaevalt oleks see otstarbekohane, seersant Kork'i raporti muutma hakata? Ei, las ta teeb selle rapordi otsekohe komisjonile, nii kuidas talle see kõige parem paistab, muidugi koopiatega mulle ja Andersonile. Siis võin mina selle rapordi läbi lugeda ja oma soovitused servale kirjutada — see tuleb siis ikkagi sinu kätte, Burt. Chief Anderson võib oma poolt oma rapordi-koopiale märkused teha ja selle siis chief McIntyre'le edasi anda või ehk otsekohe komisjoniile saata. Aga kõige pealt paistab mulle, et chief Anderson peaks seersant Kork'i ees nende alusetute süüdistuste pärast vabandama. Mis, chief?"

Nüüd tõusis chief järsku üles, haaras lauanurgalt oma kulla ja karraga dekoreeritud vormimütsi ja trampis sõna lausumata super McDuff'i kontorist välja, ust enda järel kõvasti kinni lüües.

„Nüüd läksid sa vist küll — khm-khm — pisut liiga kaugele, Smitty", arvas Burt McDuff. „Lõppude-lõpuks, ta on meie abijuhataja."

Selle peale Smitty naeratas, pisut nagu salakavalalt.

„Ma pean siis ütlema, Burt — sina oleksid sellele kohale palju sobivam. Mis sa arvad, et komisjoni liikmed ütlevad, kui nad Harv-poisi detailse rapordi saavad ja peale selle meid enda ette väikesele jutuajamisele kutsuvad? Kas ei ole võimalik, et ka deputy chief Anderson järsku erru soovib minna? Ja et keegi teine, kes on vastavas edutus-järjekorras, tema asemele saab?"

Burt McDuff'i nägu läks suurest mõtlemisest kipra. Ilmselt oli see aspekt talle hoopis uus. Aga kui Smitty seda niiviisi mainis — ja teatud õigus oli ju tal ... siis, ei tea ...

Jätsin nad sinna omaette plaanitsema ja tulin tulema. Saagu mis tahes, vaevalt mul sellest erilist abi on. Muidugi oleks ehk päris kena, sellest mühkamist Andersonist lahti saada, aga kas see McDuff tingimata parem on, seda ei tea. Eriti kui ka Smitty erru läheb ja talle keegi teine nõuandja tekib. Raport tuleb mul nagunii teha, aga mida sinna sisse panna, selle üle annab veel veidi järgi mõtelda. Kas poleks parem jätta „magavad koerad rahule", nagu inglise vanasõna ütleb ...?

Kui oma vana Pontiac-masina kodusele sõiduteele sisse keerasin — õnneks oli see automaat-transmissiooniga, nii et kipsis jalast hoolimata sellega sõita sain — nägin võõrast autot seal ees. See oli seesama tuttav tuliuus Pacer, mis esimesel korral seal oli olnud, kui Kiiv ja ta vend Paul mul külas olid. Vaatasin otsivalt ringi. Ja enne, seal nad kahekesi istusidki, tagaaias laua taga, õllekruusid nina all. Mu ilus ja tark naisukene, kes sel päeval töölt kodus juhtus olema, oli nad sinna istuma pannud, olles kindel, et ma varsti kodus pidin olema. Kuna ma olin varsti kodus lubanud olla. Ta usub mu lubadusi veel vahetevahel.

Sammusin külaliste poole. Ma ei olnud Kiivi Mehhikost saadik näinud. Ilmselt oli ta seal terve nahaga kommunistide käest pääsenud. Oli ta ehk minu peale pisut pahane?

Ei paistnud siiski vist olevat, sest ta tõusis püsti, nägu naeru täis; kättki kippus raputama.

„Hallo vanapoiss!" hüüdis ise, „kuidas käsi käib?"

Ka ta süngenäoline vend oli nõus käsi raputama, aga ma loobusin. Võtsin selle asemel nende ees lauanurgale istet ja küsisin, mis neil meeles mõlgub.

„Kõige pealt", õiendas Kiiv, „on meil sulle üks väike tshekk!" Ta pani käe põuetasku ja õngitses välja lipaka rohelist paberit. „Loodan, et sa sellega rahule jääd."

Pöörasin paberi kirjapoole valguse kätte ja vaatasin hoolega. Tõepoolest, mu silmad ei petnud, seal seisis viis viie nulliga. Seega oli tshekk 5000 dollari peale, „$5,000.00" keskmisel Kanadamaa kombel. Tshekk oli alla kirjutatud kellegi „J. J. Lipowitz'i" poolt. Nime all seisid sõnad „Attorney at Law". Seega oli see Lipowitz üks advokaat. Advokaat, kes soovis mulle viistuhat latakat välja maksta. Ei tea, mis eest siis?

„Don Vito — see tähendab, Mr. Papanini pani selle summa välja oma õepoja üles leidmise eest. Sina leidsid poisi üles — seega kuulub tshekk sulle", selgitas Kiiv.

„Kas tõesti?" hämmeldusin mina. „Kuidas siis jääb teie piilurifirmaga? Kas te ei taha tshekki kolmeks jagada?"

Kiiv-poiss, kellele tsheki tagasi olin ulatanud, keeras selle rulli ja torkas selle mulle rinnatasku.

„Sa oled selle ära teeninud, sa tegid Mehhikos hea töö. Sinu tõttu pääsesin ka mina terve nahaga tulema, kui lohakast peast end haneks lasksin tõmmata. Nii et võta osta endale uus auto — sinu vana kipub juba koost ära lagunema."

„Ma ei tea", kõhklesin mina, „mul võib selle tõttu pahandusi tulla — sain linnapolitsei käest nagunii palka, olin Mehhikos täiest tööajast."

„Mängisite pisut kahe otsaga mängu, mis?" muigas Paul Upping; see „ümmargune". Mul kiskusid sellise jutu peale rusikad rulli.

„Mister Upping", ütlesin väärikalt ja rõhuga, „iga kingsepp jäägu oma liistude juurde. Kes seadusemees, see alati seadusemees, kes suli, see, noh, kh, khm ..."

Nüüd kiskusid Paul-poisid silmad vidukile.

„Mida te sellega mõtlete", käratses ta, püsti karates.

„Kel king pigistab, eks see karjub", andsin mina.

(Järgneb)

MAGNIFICO SOUTH AMERICA

BOGOTA — QUITO — LIMA — CUZCO — MACHU PICHO — BUENOS AIRES — RIO de JANEIRO — CARRACAS

22 päeva $1512.40 kanada rahas isikult koos lennupiletiga Torontost

RIO de JANEIRO'sse 12 ööd tuba kahele $945.— kanada rahas isikult, 19 ööd tuba kahele $1095.— kanada rahas isikult

LISA EKSKURSIOON BUENOS AIRES'esse $80.— isikult

RINGREISID LAEVAGA Lõuna-Ameerikasse ka saadaval

Lähemaks informatsiooniks helistada (416) 485-9437

KOHO INTERNATIONAL TRAVEL

191 Eglinton Ave. East, Suite 104
Toronto, Ont. M4P 1K1

Kolmapäeval, 21. sept. toimus Tartu College'i ruumis Eesti Kunstide Keskuse fotosektsiooni koosolek. Kavas oli kolmeks eriharuks jaguneva sektsiooni eeloleva talvise hooaja töökava arutlemine. Pildil esireas vasakult Martin Kabal, Aili Suurallik, Li Ennist, EKK president Stella Kerson, Heli Ottas, Maie Liiv, teises reas Vello Muikma, Saar, Urmas Wompa, Laine Pant, Heinar Heinmaa, Emil Eerme, Karin Vagiste, Vendy Alfred ja Enn Alfred. Foto: Rik Ennist

Kui neli USA senaatorit kõnelesid baltlastele

Detaile Balti inimõiguste meeleavaldusest Washingtonis

II

New Mexico vabariilasest senaator Harrison Schmitt endise astronaudina rääkis küll rohkem sellest kuidas ta kuu peal käis ja kuidas kuulajate lapsed Marsi peale lähevad. Ta mainis ka, et USA on ainukeseks riigiks maailmas, millele on küllaldaselt võimu ja prestiizhi selleks, et olla väljas vabaduste kaitsel. Vabaduse mõte elab ka kohalviibijate südameis ja ma loodan, ütles senaator, et te ühel päeval võite lausuda — mu kodumaa on vaba!

Kõige suuremate ovatsioonide osaliseks sai noor, kolmekümne viie aastane Esindajatekoja liige James Blanchard, kes on Detroidist ja valiti demokraadina teist korda Kongressi viimaštel valimistel.

Ameerika poliitikameestest oli tema kõige lähedamalt seotud Balti inimõiguste meeleavalduse ürituste korraldamisega.

Ta avaldas heameelt, et meeleavaldusel **viibis nii palju noori** ja et noorem põlvkond oli selle korraldajaks. Siis hüüdis ta hoogsalt: „Nõukogude **okupatsioon** Eestis. Lätis ja Leedus on meie aja kõige suurem vale Euroopa kontinendil!"

Nõukogude võim püüab kustutada Balti rahvaste identsust, kuid see ei tohi korda minna. Vabaduse, suveräänsuse ja iseseisvuse küsimused peavad saama otsustatud baltlaste endi ja mitte nõukogude võimu poolt. J. Blanchard kutsus üles toetama kõiki dissidente N. Liidus. Pöördudes retoorilise küsimusega rahva poole ütles ta: „Kas me peame lootustut võitlus?" — Ja kohalviibijad hüüdsid vastu: „Ei!"

Andrei Amalrik, kirjamees ja ajaloolane, kes nii nagu Solzhenitsõn tapikorras N. Liidust välja saadeti ja varem oli viibinud aastaid vanglas ja sundasumisel, lausus oma sõnavõtu alguses, et ta on õppinud balti rahvaid kõrgelt hindama. Ta on ka kõiki kolme Balti riiki isiklikult külastanud.

Ma sooviks nimetada ennast teie sõbraks, ütles Amalrik koralikus, vene aktsendiga inglise keeles."

Ta ütles veel, et Hitler-Stalini lepinguga okupeeritud Balti rahvaste liikmed peavad järjekindlalt avalikkust informeerima olukorrast oma kodumaadel.

Üks tuntumaid vene dissidente on ka 37-aastane Pavel Litvinov, kelle esimeseks tähelepanu äratanud aktsiooniks oli protestidemonstratsioon Moskvas, Punasel väljakul. Tshehhoslovakkia okupeerimise vastu punaarmee poolt a. 1968. Pärast seda on ta kogu aeg viibinud kas vanglas, asumisel või tagakiusamise all. Samal ajal jätkas ta aga võimu väärnähteid kritiseerivat tegevust. Umbes poolteist aastat tagasi õnnestus tal N. Liidust välja pääseda ja ta elab nüüd Ühendriikides.

Ka tema kõneles vene aktsendiga, enam-vähem korralikus inglise keeles.

Ta ütles ennast teadlik olevat selles, et Balti rahvad ei ole mitte ainult kommunistliku rezhiimi vaid ka venelaste vastu.

Viimast küsimust sooviski ta selgitada. „Ma arvan, et venelaste vihkamine — kuigi ma saan aru selle vihkamise põhjustest — ei ole õiglane, moraalne ja mitte praktiline," ütles Litvinov. Rahvuste vahelist vaenu võim soovibki, kasutades „jaga ja valitse" taktikat.

Ta juhtis tähelepanu sellele, et mitmest rahvusest poliitilised võitlejad on saanud headeks sõpradeks ja tegutsenud koos.

Meeleavaldusel võeti vastu neljast punktist koosnev apell president Carterile. Balti riikides nõuti 1) usuvabadust ja religioosse tagakiusamise lõpetamist, 2) perekondade ja sugulaste ühendamist, 3) kõigi poliitiliste vangide vabastamist ja 4) iseseisvust Balti riikidele.

Pärast rohkem kui kaks tundi kestnud sõnavõtte, milliseid kahetuhandepealine, peamiselt baltlastest koosnev rahvahulk tähelepanuga kuulas, esinesid leedu rahvatantsijad ja üks lätlanna rahvalauludega. Eestlaste poolt esinejaid ei olnud.

Kuna meeleavalduse koht Lincolni memoriaali lähedal on alati läbitud paljude turistide poolt, siis võis kõike juhtuvat jälgida ka mööduv rahvas.

Peamiselt neile olidki mõeldud baltlaste poolt hoiatavad rohked plakatid, kirjadega mis nõudsid enesemääramisõigust ja vabadust Eestile, Lätile, Leedule ning inimõiguste austamist N. Liidu poolt.

Demonstratsiooni lõppedes tekkis nooremate leedulaste ja lätlaste hulgas soov marssida N. Liidu saatkonna juurde. Balti inimõiguste meeleavalduse korraldajad ei olnud seda ette näinud ja andisid tungiva soovituse seda mitte teha, kuna puudus vastav demonstreerimisluba. Sellest noored aga ei hoolinud ja umbes 150-pealine grupp alustas leedu ja läti lippudega ning rohkete plakatitega läbi kesklinna marssi vene saatkonna poole.

Vahepeal informeeriti ilmselt politseid, kellede poolt peatati balti noorte kolonn paar kvartalit enne N. Liidu saatkonda. Hakkajamate eestvõttel murdsid balti noored tormijooksuga läbi politseinike kordonist ja jõudsid ainult paari maja kaugusele saatkonnast. Seal löödi paar eestormavat noort politseide poolt jalust maha ja kolm tükki arreteeriti (lasti hiljem jälle lahti).

Politseiautosid saabus kohale linnuparvena ja umbes 80 politseinikku moodustasid müüri vene saatkonna kaitseks.

Seal kesklinnas, vahetus saatkonna läheduses, demonstreeriti ja avaldati meelt üle tunni aja, seda politsei otseselt ei takistanud. Karjuti nõukogudevastaseid ja balti riikidele vabadust nõudvaid hüüdlauseid, lauldi leedu, läti, ameerika ja ainsatena demonstrantide seas viibiva kahe eesti tütarlapse poolt ka eesti hümni. Põletati nõukogude lipp.

Politseil hakkas tervest sellest lärmist ja edasi-tagasi askeldamisest pahameel ja soovitati tungivalt meeleavaldus lõpetada. Toodi kohale vangistamisautod (nn. paddywagons). Vahepeal tekkis jälle pingeline olukord, kuni lõpuks väsinud balti noorte ja tüdinud politseide poolt saavutati kokkulepe meeleavalduse lõpetamiseks ja laialiminemiseks.

Järgmisel päeval ilmusid mõlemas suures pealinna lehes, „The Washington Post" ja „Washington Star" fotod saatkonna ees toimunud balti noorte meeleavaldusest. Tsiteeriti baltlaste plakateid ja hüüdlauseid, mainiti nõuet Balti riikide vabastamiseks ja inimõigusteks. Lisati, et varem päeval **oli aset leidnud mitme tuhande** inimese osavõtul baltlaste inimõiguste demonstratsioon.

On ilmne, et kui seda omavolilist marssi nõukogude saatkonna ette ei oleks aset leidnud, siis pealinna ajakirjandus oleks vaikinud suure Baltlaste meeleavalduse surnuks. Võibolla pole siiski ainult ajakirjanduse huvipuudusega tegemist, vaid baltlaste oskamatusega ajakirjanikega sidemeid luua. Nii näiteks ebaõnnestus enne suursündmust peetud pressikonverents.

PIETRO CULOTTA GRAPES LTD.

Viinamarjakobarad, mahlapressid ja vaadid

ZINFANDEL, MUSCAT, ALICATENE JA CARRIGNANE PRESSITUD VIINAMARJAMAHL

Pressime igale soovitud mahlahulga teie majapidamise tarbeks

1800 DAVENPORT ROAD — TORONTO
Tel.: 656-3222

THE FINNISH PLACE
5463 Yonge St. Willowdale Tel. 222-7575
(Finchi lähedal)

SOOMEST kingid igaks sündmuseks

Ehteid, klaasi, laudlinu j.m. Ka soome ja eesti pagarisaadusi ja delikatesse: juustud, vorstid, leivad, koogid j.m.

Avatud esmasp., teisip., kolmap. 9—6; neljap. 9—8 ja laup. 9—4

ALUSTASIN
LAULUTUNDIDEGA
septembri alguses. Uued ja vanad õpilased teretulnud.
Telefon 297-1495
HELENA NIEMISPELTO

Kingad Lääne-Saksamaalt ● Tel. 533-8122
Prantsusmaalt, Austriast
Naiste ja meeste kingad.
Ekstra laiad suurused,
ka jalatoega
Patacsi Shoe Salon
480 Bloor W., Toronto 4, Ont.

H. KIVI
INCOME TAX & INVESTMENT CONSULTANT
TEL. 759-3588
50 MUNSON CR. SCARBORO, ONT.

ADVOKAADID

ENN ALFRED
ADVOKAAT-NOTAR
Room 1912, Royal Trust Tower,
Toronto Dominion Centre
Postiaadress: P.O. 326, Toronto
Ont. (Bay & King) M5K 1K7
Telefon: 869-1777
24-tundi telefoni valveteenistus

ADO PARK, LL.B.
HETHERINGTON, FALLIS
&
PARK
Advokaadid-notarid
365 Bay St., Suite 401. EM. 3-4451
Õhtuti HI. 7-2017 või 929-3425

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
725 Don Mills Rd. Suite 402
Don Mills, Ontario
483-6308, 429-4944

KÕIKIDEKS KINDLUSTUSTEKS
H. LATER & CO. Ltd.
"INSURANCE"
1482 Bathurst St., 4 kord
(Bathurst—St. Clair)
Telefon kontoris 653-7815 ja 653-7816

Värskemad uudised loete „VABA EESTLASEST"

ARSTID

LEO KANN, D.C.
DOCTOR OF CHIROPRACTIC
212 Dinnick Cr.
Tel. 489-0562

World famous Pianos
Hea klaver on eluaegne investeering!
Suur valik tunduva hinnaalandusega.
Ka rentimine.
Saadaval kõik muusika instrumendid.
REMENY
HOUSE OF MUSIC LTD.
553 Queen St. West
Toronto, tel. 363-1966

Uus „Aja Kiri"

Uus „AJA KIRI" (nr. 4 — 1977) on oma lehekülgede arvult kõigist endistest priskem, samuti ka sisult, kus mitmed artiklid on väga sisukad ja laiemalegi lugejaskonnale huvipakkuvad. Sisus on „ „Hõbevalge" ja Viru valge", lugeja veerg, toimetaja veerg, Vello Sermati artikkel „Maskid, maskid . . .", E. Kõksi kunstikiri „Sittow Madriidis". koos reproduktsioonidega, aga „Sittow Washingtonis", Felix Oinase „Mere matk muinasaega", E. Loo „Külapoisid" Karavanil", intervjuu „ „Külapoiss" Priit Aruvald'iga", V. Salo „Saaremaa vaarao". O. Müllerbecki „Trent 21.—23. 5 1977", „Näod mü '77", V. Salo „Arabeske I', Liivi Jõe „Seminar, Tallinn-Tartu-Viljandi-Pärnu 25.6.—3.7.77", Enno Klaari „Seminariks 1978". I. Mikiveri „Tippkutid ja koirohi", J. Maandi „Sämstadi suurpere", fotoreportaazhi Metroo suvepäevadest, R. Sepa „Mida laulab eestlane?", August Laurij „Jo om ki puru?", kroonika, raamaturiiulilt ja toimetusele saadetut. Lõpuks „mögalomaania".

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Neljapäeval, 13. oktoobril 1977 — Thursday, October 13, 1977

Joann Saarniidu 29. iseseisev kunstinäitus

29. korda toimub 28., 29. ja 30. oktoobril Toronto Eesti Majas kunstnik Joann Saarniidu iseseisev kunstinäitus. Neljakümneviie aasta jooksul peale Riigi Kõrgema Kunstikooli lõpetamist, on tal ohnud kokku 100 esinemist. Eeloleval kunstinäitusel on esitatud võrdselt sumeri ainetel loodud kõrgreljeefses menetluses tööd kui ka õlimaale, kokku 45 tööd.

J. Saarniidu viimane näitus toimus viimasel hooajal KAR galeriis Torontos. Pärast seda ta hakkas kohe intensiivselt tööle, et veelgi „sügavamale tungida sumeri kui maailma esimese kultuurirahva mineviku saladustesse", nagu ta ise oma viimasel suvel tehtud tööde kohta ütleb. Ta on kasutanud sumeri aega isiklikust vaatekohast lähenemiseks, kus motiivide primitiivsus, objektiivsed kujundid, horisontaalsed ja vertikaalsed jooned, ergas koloriit, usulised motiivid, mehe ja naise ühevääruse sumerlaste eeposes jm on andnud talle inspiratsiooni, et sellest otsida sugemeid eesti rahva algkodule ja leida identsust iseenese esiisadele. Eesti kunstnikuna on ta võtnud enesele missiooniks kauge Sumeri elustamise.

H. Asi on võtnud kokku ta 45-aastase kunstnikuteekonna juba mitme aasta eest avaldatud essees: „Kuna Saarniidu puhul on tegemist tõsise eestimeelse kunstnikuga, kes lisanud väärika ja omapärase panuse alates antikommunistlike maalingutega, eesti kujutava kunsti seniste ilmutuste ritta ning kelle looming kannab vägagi tugevat isikupärast allkirja ega haju seetõttu tänapäeva „moodsate" kunstivirvenduse halli ja näotusse massi — on ka meil tõsine põhjus olemas tema kunstinäitust külastada". Ta lisab veel:

„Saarniidu loomingule on põhiliselt omane empaatia kui ekspressionismi üks olulisemaid meetoteid ning ta tänapäevastki ainele lähenemisviise näib jälitavat mingi saatuslik ekspressiivsus, mis avaldub subjekti maagilises võimes alistada objekti müstilise samastamisprotsessi abil. Sellega kaasub omakorda lõputu uute vormide loomine ja asjade heitlikust pealispinnast läbitungimise tahe nende tuumani, mis omakorda viitab põhjamaise ürgseima päranduse, nimelt panteismi suunas."

Õlimaal „Vabaduse ootel" on eeloleval Joann Saarniidu 29-ndal iseseisval kunstinäitusel väljapandud 28., 29. ja 30. okt. Toronto Eesti Majas.

Ottawa ei otsi kohtult abi

Kanada peaminister Trudeau teatas, et Kanada keskvalitsus ei kavatse hakata kohtu teel selgitama, kas Quebeci uus inglise keele kasutamist ja õpetamist piirav seadus on vastuolus Kanada põhiseadusega või mitte. Kanada keskvalitsus annab aga igakülgset abi ja toetust nendele üksikisikutele, kes nõuavad kohtu teel oma õiguste taastamist.

Sündmuste kalender

Neljapäeval, 13. okt. kell 8 õ. Eesti Majas ELK ja TES ühisel korraldusel loenguõhtu „Perekonna muutuv elulaad".

Reedel, 14. okt. kell 7 õ. Harbour Castle konverentside keskuses AABS'i VI ball.

Reedel, 14. okt. kell 8 õ. Eesti Majas Tampere meeskoori „Laulajat" kontsert.

Laupäeval, 15. okt. kell 7 õ. Eesti Majas võrulaste kokkutulek.

Laupäeval, 15. okt. kell 7 õ. St. Ausger Luth. kirikus (Lawrence Ave. & Avenue rd.) Tampere meeskoori kontsert.

Pühapäeval, 16. okt. kell 3 p. Eesti Majas Balti Naiste Nõukogu 25. a. juubeli tähistamine.

Neljapäeval, 20. okt. kell 7.30 õ. Eesti Majas Eesti Kunstide Keskuse loeng „Muusika osatähtsus väikelapse arengus" — Irene Loosbergilt.

Etnilise pressi ülesanded Quebeci küsimuse valgustamiseks arutusel

„Canadian Scene" korraldas nõupidamise etniliste ajalehtede toimetajatele

Möödunud neljapäeval toimus Torontos mugavas Badminton & Racquet klubi ruumes „Canadinan Scene'i" kokkutulek etnilisele ajakirjandusele millest Toronto arvukas etniliste ajakirjanike pere osa võttsis, et arutada koos „Canadian Scene'i" juhatuse ja toimetajaga oma aktuaalseid probleeme.

Pärast õhtusööki tutvustati presidenti Mary Jennings'i poolt organisatsiooni juhtkonda. „Canadian Scene" sai eelmisel aastal 25-aastaseks ja loodi selleks, et etnilisele ajakirjandusele vahendada informatsiooni ja materjale Kanada kohta. „Canadian Scene" ilmub 26 korda aastas bülletääni kujul ja neid kirjutusi on ilmunud ka „Vaba Eestlases", kus on käsitletud peamiselt eestlastele olulisi probleeme.

Ontario Etnilise pressiühingu president V. Mauko andis tänutäheks kolmele daamile, aupresidendile B. Oslerile, praegusele presidendile M. Jenningsile ja toimetajale R. Gordonile roose.

Üks organisatsiooni direktoreist A. L. Cole meenutas organisatsiooni asutamisaega 1951. a., mil hakati materjale andma 31-le etnilisele ajalehele,

nüüd saadetakse seda 122 ajalehele, raadio- ja TV-jaamale. Alul tõlgiti informatsiooni 7, nüüd 15 keelde. „Canadian Scene" on tahtnud oma parimat teha ja kutsus ajakirjanikud nüüd kokku selleks, et koos arutada, mis on praegu etniliste ajalehtede olulisim probleem Kanadas ja mida peaks tegema selles küsimuses.

Diskussioonil leiti, et olulisim praegu on Kanada terviklikkuse säilitamine. Soovitati, et 130 etnilist ajalehte saadaksid oma parimad juhtkirjad Kanada ühtsuse üle ingliskeelde tõlgituna „Canadian Scene'ile", kes need saadaks laiali kogu Kanada ajakirjandusele.

Ajaleht võiks ka ise Kanada kohta kirjutatud juhtkirja avaldada inglise keeles.

Leiti veel, et Kanada kokkujäämine on tõsine probleem ja Quebecis asuvad etnilised ajalehed tunnevad sealset probleemi paremini kui Toronto ajalehed. Etniline press ja „Canadian Scene" peaksid sellel alal veelgi tihedamalt koos töötama.

Teiselt poolt nenditi, et Kanada ajakirjanduses pole etnilist platformi, kus etniline press saaks teha oma häält Kanada probleemide vaatlemisel. Võibolla „Canadian Scene" saaks organiseerida kahes suunas oma informatsiooni.

Kanada inglise ajalehed on ikka sellel arvamisel, et mitmekultuurilisus on vale samm Kanadas, kuigi sellest avalikult ei räägita, nende arvates on etnilised grupid Kanadasse tulnud, et siin inglasteks muutuda.

Montreali itaalia ajalehe toimetaja, kes koosolekust osa võttis, ütles, et probleem Kanada ühtsuses on seal hoopis erinev, sest eraldusliikumine on siiski väga tugev. Etniline press valgustab seda küsimust ainult inglaste poolsest küljest, kui ta aga tahab küsimuse lahendusele kaasa aidata, siis tuleks ka teise poole vaateid tutvustada. Selle mõttega nõustuti üldiselt ja „Canadian Scene" lubas arutletud mõtteid oma juhatuse järgmisel töökoosolekul käsitleda, et leida teid nende realiseerimiseks.

Müüakse eriti heas korras

DODGE POLARA -73

Puhas, roostest vaba. Certific.

Hind $1580

Tel. 298-0732

MÜÜA

KASEKÄSNU

(tarvitatakse vähjahaiguste vastu)

„Andy" 34 36th Str. Toronto, Ont. M8W 3K9 — Tel. (416) 259-6892

Irene Loosbergi loeng muusikast lapse arengus

Eesti Kunstide Keskuse Do-RE-Mi viiuli õpperingi tegevus algab laiendatud koosseisuga Nora-Mall Kersoni juhatusel 22. okt. kell 1 Peetri kiriku ruumides.

Esmakordselt alustab tegevust ORFFI rütmiline muusikaring Irene Loosbergi juhtimisel.

Mõlemad grupid on mõeldud 4—8 a. lastele.

Informatsiooniks palutakse külastada Irene Loosbergi loengut „Muusika osatähtsus väikelapse arengus" neljap., 20. okt. kl. 7.30 õ. Eesti Maja väikeses saalis.

Registreerimine kohapeal või tel. 485-0141 Nora-Mall Kersonile.

Tiiu Leek uues seeriafilmis

Tiiu Leek, kes pikemat aega on olnud kaastegev Global TV-jaama teaduslikus seerias „What Will They Think Of Next" (Mida nad võivad mõtelda järgmiseks) on just lõpetanud ühe uue seeriakomöödia sissefilmimise, mille nimeks on „Loveboat" (Armulaev).

Rudolf Lipp neljandat korda Kanada filmis

Meie näitleja Rudolf Lipp on mitmel korral mänginud Kanada filmides, tuntuim neist on „Lake Swim" (Järveujumine), mida on esitatud ka teistes maades. Kuid ta on kaasa teinud rohkeis pisiosades, nagu Toronto TV-jaama seeriajutustus „King of Kensington" jt.

Kaks nädalat tagasi lõpetati ühe uue seeria filmimine. See on tuntud TV-seeria „Avengers" järg „New Avengers", kus on kaastegevad Joanna Lumley, Gareth Hunt ja Patrick Macnee. Filmimine toimus Inglismaa TV-jaama BBC poolt ja pärast sissemängu viidi film Inglismaale tagapõhja loomiseks ja filmile lõpliku kuju andmiseks. „New Avengers" on inglispärane kriminaal- ja spionaazhifilm.

Need kaks osa, mis siin sissemängiti, kujutavad Kremli poolt siia saadetud KGB suurt ülemust Goshevi, kes kontrollib Kanadas spioneerimisit Scapina nime all. Keegi teda ei tea ega tunne ja ta pole üldse isik, vaid raal (kompuuter), mida Goshev juhib. R. Lipp on seekord KGB ülemuse osas. Lõpuks tema tapab ja teda tapetakse. Nii on sel filmil kõik spionaazhifilmi omadused.

Nagu R. Lipp ütleb, on see keskmise ulatusega osa, mille ta sai CBC soovitusel kui murdelise keelega näitleja, kes sobiv vastavasse tüüpi. Film võib Kanada televisioonis esitamisele tulla kas novembri lõpul või detsembri alul.

Maleturniir 16. oktoobril

Malehuvilised tulge oma ratsude, odade, kahurite ja lippudega pühapäeval, 16. oktoobril, kell 2 p. l. Toronto Eesti Majja treening-tunnist osa võtma! Nendel, kellel see on võimalik, palutakse ka isiklikud malekellad kaasa tuua. Korraldav toimkond loodab suurearvulist osavõttu sellest sügishooaja ava-turniirist. Külalised on teretulnud! Turniirile järgneb lühike koosolek Erik Kalmari nimelise mälestusturniiri ettevalmistusteks, mida loodetakse pidada 6. novembril kell 2 p. l.

Nägemiseni Eesti Majas ruum nr. 10. Toronto Eesti Maleklubis.

Aeg.

„Triinu" 25. aastapäev Torontos

Toronto Eesti Naisselts on juba aastaid oma sügisest hooaega alustanud „Triinu" õhtuga. Möödunud neljapäeva õhtul toimus Peetri kiriku saalis tänavune kokkutulek kuni 70 osavõtjaga, nende hulgas kaugema külalisena naisteajakirja „Triinu" peatoimetaja Vera Poska-Grünthal Stokholmist. Seekordses kavas oli naisteajakirja „Triinu" 25. aasta ilmumise märkimine ja juubeli tähistamine suure sünnipäevatordiga, mille oli saatnud „Triinu" väljaandja A. Külm.

Õhtu avas T.E. Naisseltsi esinaine Heljo Novek, misjärgi asus teadustaja ülesandeisse seltsi kultuurtoimkonna esinaine Henny Aruja andes ülevaateks sõna V. Poska-Grünthalile.

V. Poska-Grünthal meenutas „Triinu" tekkelugu, mis johtus tänu neljale tublile eesti naisele Stokholmis, kes hakkasid välja andma stensileeritud 200 tiraazhiga ajakirja ja alustasid oma käekotist nende müütamisega. Niiviisi ilmus 8 numbrit, siis saadi kokkulepe Estoprint'i omaniku A. Külmaga, kes on seda aastaid välja andnud ja ajakiri on levinud nüüd üle maailma.

V. Poska-Grünthal rääkis ka „Triinu" ümber koondunute tegevusest, kes möödunud kevadel Göteborgis peetud laulupäeva ajal leidsid, et Stokholmis tuleb korraldada naiste päev.

Kavad on veel üksikasjalikumalt tegemata, kuid üheks osaks selles on eesti rahvariiete näitus, kus on väljapandud need 14 rahvariiete täiskomplekti Rootsi Nordiska Muuseumis, mis iseseisvuse ajal vahetuse korras Rootsi saadeti. Seda näitust aga täiendatakse vaipade ja muude esemetega.

Järgmiseks Erika Veskimets laulis kolm laulu, nende hulgas ka endise Londoni saadiku August Torma „Kiigelaul".

Laine Pant näitas Eesti Kunstide Keskuse poolt tehtud rahvariiete diapositiive, neid ise kommenteerides. Neid oli igast maakonnast ja esitatud diapositiivid on hea kvaliteediga. Nende hulgas oli ka diapositiiv, kus vaadeldakse rahvariiet, mis on pärit Vihterpalust ja üle 100 aasta vana.

Diapositiivid olid väga oskuslikult tehtud, kõigepealt kogupilt ja siis selgitavad ning täpsustavad detailid.

Selle programmi eesmärgiks on teha kättesaadavaks eesti rahvariiete kirjeldus ja kuna see tuleb kahes keeles, siis on see sobiv tutvumismaterjal ka võõrastele.

Lõppsõnas tänas Malle Laansoo „Triinu" lugejaid ja palus, et inimesed oma mälestused kirja paneksid kommete ja tööde alal.

Nagu M. Laansoo, kes on uueks „Triinu" Toronto toimetusliikmeks ütles, jätkab ajakiri oma ilmumist tuleval aastal. Jõulunumbri kaas on värviline. Rahvariiete alal tutvustatakse pr. Valteri perekonna Ridala rahvariiet, mille vanus üle 150 aasta.

Montreali eestlased ei poolda sunduslikku prantsuse keelt

„Montreali Sõnumite" ringküsimus eestlaste hulgas

MONTREAL — Montreali Eesti Seltsi väljaandel ilmuv informatsioonileht „Montreali Sõnumid" korraldas Montrealis elavate eestlaste hulgas ringküsimuse, kuidas eestlaskond suhtub Quebecis mõni aeg tagasi kehtestatud seadusesse, millega prantsuse keele kasutamine on sunduslikuks tehtud. Ringküsimust teostades küsitleti sadat eestlast mitmest vanuseklassist ja mitmesugustelt elualadelt ning lõppulemusena olid eestlased ülekaalukalt selle kitsendava seaduse rakendamise vastu.

Küsitlemisel selgus, et üks isikutest keeldus vastamast, kuna kolm ei olnud üldse teadlikud sellise seaduse rakendamisest.

Küsitletute hulgas olid ka kaks isikut, kes olid uue seaduse suhtes ükskõiksed, kuna kõigil teistel olid oma kindlad seisukohad.

Neid, kes seda seadust pooldasid ja seda õiglaseks pidasid, leidus küsitatute hulgas kolm, kuna kõik ülejäänud olid prantsuse keele sunduslikuks tegemise vastu.

Kui kohandada ringküsimuse tulemusi kogu Montreali eestlaskonnale siis saaksime üldise ettekujutuse protsentides eestlaste arvamise kohta uue seaduse hindamisel.

Tulemused oleksid järgmised:
1 protsent ei avalda oma arvamist, 3 protsenti ei ole teadlikud uuest seadusest, 2 protsenti on selle suhtes ükskõiksed, 3 protsenti pooldavad uut seadust ja 91 protsendile on prantsuse keele sunduslikuks tegemine vastumeelt ning nad ei poolda seda.

Uus põhiseadus kinnitati üksmeelse käetõstmisega

MOSKVA — N. Liidu ülemnõukogu kinnitas üksmeelse käetõstmisega N. Liidu uue põhiseaduse, millega kommunistlikule parteile on antud suur võim ja juhtiv osa nõukogude elu juhtimisel. Uue põhiseadusega ettenähtud presidendi asetäitja kohale nimetati 76-aastane senine välisministri abi Vassili Kuznetsov. Läänеriikide vaatlejad arvasid esialgu, et Brezhnev nimetab presidendi abi kohale oma tulevase järglase, kuid see teooria ei pea paika, kuna Kuznetsov on Brezhnevist kuus aastat vanem.

Nalja

Abielupaar läheb hambaarsti juurde. Mees küsib:

„Kui palju maksab hamba väljatõmbamine?"

Hambaarst: „Valuga väljatõmbamine $15, tuimendamisega $30.

Mees: „Siis tõmbame ilma tuimendamata. Emma, kallis, ole hea, istu hambaarsti toolile."

Kes kuuluvad Eesti Majandusklubi liikmeskonda

Eesti Majandusklubi Kanadas oma viimasel aasta-koosolekul tegi klubi juhatusele ülesandeks klubi põhikirja paragrahv 3. punkt a selgemaks tõlgendamiseks ja sellest avalikkusele teatamiseks meie ajalehtedes.

E. M. K. juhatus teatab, et klubi põhikirja paragrahv 3 punkt a alusel on klubi tegevliikmeks teretulnud kõik iseseisvad eesti ettevõtjad või ettevõtete kaasomanikud, majandusteadlased, majandusalal juhtivatel kohtadel tegutsevad või tegutsenud isikud ja kõik vabakutselised, näit. advokaadid-notarid, ajakirjanikud, kõigi alade arstid, arhitektid, insenerid, kutselised nõuandjad (consultandid), maamõõtjad jne. jne.

Klubi juhatus on juba aastaid sellel põhimõttel tegutsenud ning klubi liikmeskonda kuuluvad mitmed advokaadid ja arstid.

E. M. K. JUHATUS